

11p2637

6a

LTSR Valstybinė
RESPUBLIKINĖ
BIBLIOTeka

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXXV Kovas - March 15, 1990 Nr.11

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Klemenso Rimšelio piešinys (Kauno Aidas, 1990)

ATKURTA NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Dar neseniai atrodė, kad ne mums, gimusiems dar Lietuvoje, susilaukti šios šviesios dienos. Įdomu, kad jos artėjimu buvo daugiau tikri svečiai iš Lietuvos, ypač partiečiai, negu emigrantai, kurie toliau bijojo bolševizmo plėtimosi. Ar nesijaudinom dėl įvykių Nikaragvoje, ar neišlaiko toliau Gorbačiovas Kubą, kaštuojančią jam net 6 bilijonus dolerių į metus? Netgi ką tik girdėjau per radiją, kad Gorbačiovas atmetė pasiūlymą pakeisti pačios Sovietijos kompartijos vardą, nors italai jo atsisakė.

Kartu negali užmerkti akių prieš vykstančius faktus. Vokietija vienijasi, sovietai sutaria su Čekoslovakija ir Vengrija dėl savo kariuomenės atitraukimo iki kitų metų vidurio. Pagaliau ir pačioje Rusijoje žmonės nežino kuo tikėti.

Analogiją siūlo ir modernios Lietuvos sukūrimas 1918 metais. Ateitis tada turbūt atrodė dar tamsešnė. Už tat Lietuvos Taryba jau 1917 m. gruodžio 11 pa-

skelbė atstatysianti Lietuvos valstybę, tačiau antruoju to nutarimo straipsniu pasiprašė Vokietijos talkos. Vieto-

je jos, lokalinė vokiečių administracija atsakė dar didesne priespaula ir plėšimu.

Po to sutarta paskelbti

nepriklausomybę, pabrėžiant, kad atstatomoji valstybė tvarkysis 'demokratiniais pagrindais', Vokietijos visai

Vytautas Meškauskas

neminint, kas Vasario 16 ir buvo paadryta. Tačiau ir po to stengiasi įtikti Vokietijai, galvojant išsirinkti karaliumi Vokietijos princą ir pan., nes šiaipar taip vokiečių kariuomenė ir administracija buvo faktas Lietuvos gyvenime su kuriuo reikėjo reikėjo skaitytis.

Kažkas panašaus kartojasi po 52 metų. Kalbėti apie suverenumą galima, bet praktiškai Lietuva tebėra toliau tvarkoma iš Maskvos kaip buvo. Gorbačiovo perestroika kaž kur užkliuvo. Jai išjudinti jis turėtų šios savaitės pradžioje gauti didelius įgaliojimus ir teises. Reikėjo mūsų kraštui skubėti, ką jos politikai ir padarė. Pradžioje buvo bandyta susitarti su centru. Galvota, kaip 1917-18 metais, nupirkti jo simpatijas išlaikant ideologinį panašumą. Buvo rasta bendra kalba savo tarpe, neišskiriant ir komunistų. Išskirti iš sąjūdžio

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOS TARYBOS

A K T A S

DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS A T S T A T Y M O

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama Tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais svetimos jėgos panaikintas Lietuvos valstybės suvereninių galių vykdymas, ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė.

Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktas ir 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamojo Seimo rezoliucija dėl atstatytos Lietuvos demokratinės valstybės niekada nebuvo nustoję teisinės galios ir yra Lietuvos valstybės konstitucinis pamatas.

Lietuvos valstybės teritorija yra vientisa ir nedaloma, joje neveikia jokios kitos valstybės konstitucija.

Lietuvos valstybė pabrėžia savo ištikimybę vi-suotinai pripažintiems tarptautinės teisės principams, pripažįsta sienų neliečiamumą, kaip jis suformuluotas 1975 metų Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarimo Helsinkyje Baigiamajame akte, garantuoja žmogaus, piliečio ir tautinių bendrijų teises.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, kaip suvereninių galių reiškėja, šiuo aktu pradeda realizuoti visą valstybės suverenitetą.

L. Sabutis
Lietuvos Respublikos
Aukščiausios Tarybos Sekretorius

V. Landsbergis
Lietuvos Respublikos
Aukščiausios Tarybos Pirmininkas

Vilnius, 1990 m. kovo 11 d.
priimta 22:45 Lietuvos laiku

Ištakos į Sąjūdį (2). - Ką toliau daryti? - Visus nugalėdino Terlecko tautinė vėliava. - Brazausko pateikimas į lyderius.

Pereitame Nr. atpasakojame prof. Genzelio prisiminimus, kaip universitete atgijo nepriklausomybės troškimas, kurio viešą pasipriešinimą valdžiai paskatino Vilniaus savivaldybės planai sunaikinti senamiestį.

Tai nebuvo vienintėlis atgimimo šaltinis. Prof. Genzelis mini rašytojo V. Petkevičiaus kovą prieš naftos ieškojimą Neringos pakrantėse. Jaunas žurnalistas Vytautas Tomkus, šiandien RESPUBLIKOS redaktorius, staiga pagarsėjo savo straipsniais apie psichiatriją. Visa tai vedė į Sąjūdžio iniciatyvinės grupės sudarymą.

Grupė nutarė 1988 m. birželio 24 susitikti su XIX partinės konferencijos delegatais, jiems grįžus iš Maskvos. Tie iš pradžių nenorėjo, kas davė norimam susitikimui priešvaldinės demonstracijos pobūdį, sutraukusi jau minias žmonių. Genzelis rašo:

"Prisimenu mūsų vadovus, kai jie pamatė aikštėje kelias vėliavas. Kai kurie atsisakė kilti į tribūną. Paprašėm A. Terlecko, kad jis nuleistų vėliavą. Kai delegatai pakilo, vėl iškėlė. Aikštėje pasirodė miškas vėliavų. Trauktis atgal nebuvo kur. Faktiškai tada buvo legalizuota Trispalvė. Pirmą kartą toje pačioje vietoje kelias minutes ją buvo iškėlusį Laisvės Lyga."

Taip Genzelis rašė LIETUVOS RYTE vasario 3 d. Po dešimt dienų ten pasirodė Artūro Skučo laiškas, kuriame jis patikslina. Jis prisimena, kaip birželio 23 d. vykusiam Iniciatorių Grupės posėdyje buvo ilgai svarstoma, kokiais žodžiais reikia kreiptis į mitingo dalyvius, kad nebūtų nė vienos Trispalvės aikštėje, nes to prašė iš Maskvos grįžę mūsų vadovai.

"Tuomet, kai jau buvo pradėtas redaguoti tokio kreipimosi tekstas, pirmą kartą trinkelėjau į duris, į mitingą atėjau demonstratyviai prisisegęs Trispalvės ženkluką ... R. Ozolas asmeniškai nuėjęs prie A. Terlecko, nes iš jaunimo niekas nesutiko to padaryti, paprašė susivynioti vėliavas."

Kai tas pats Skučas po to mitingo parašė į "Sąjūdžio Žinias" (Nr. 5) straipsnį, kuriame ragino partiją atsiskratyti tokių veikėjų, kurie nesugeba eiti koja kojon su laiko dvasia, dėl to susijaudino pats partijos vyriausias G. Songaila. "Sąjūdžio Ži-

nios" (Nr. 8) paskelbė, kad straipsnis neišreiškia iniciatyvinės grupės pozicijos, yra parašytas "nekompetingai ir neatsakingai".

O kaip vyko atgimimo procesas pačioje partijoje? Apie tai pasikalbėjimą ATGIMIMUI davė Lionginas Šepetys, vienas partijos sekretorių, jau pereitų metų spalio mėn., bet prašė sulaukyti jo atspausdinimą. Jis pasirodė tik š.m. vasario 9 d. numeryje.

...

- Prieš metus Lietuva ruošėsi Sąjūdžio suvažiavimui, o LKP Centro Komitetas - vadovybės pasikeitimui. Sakykite, kada buvo apsispręsta, kad reikia atleisti pirmąjį sekretorių?

- Matote, čia nelengva tiksliai nurodyti, kada kas iš biuro narių apsisprendė. Riba, kurios negalėjome peržengti su senąja Centro Komiteto vadovybe, buvo Sąjūdžio suvažiavimas. Buvo aišku, kad į suvažiavimą pirmasis sekretorius Rin gaudas Songaila negali eiti. Negali, nes ten jo nepriims. Tada buvo labai intensyvus politinis gyvenimas. Įvyko daug mitingų, susitikimų su Sąjūdžio vadovybe, kuriuose jau atvirai buvo diskutuojama apie būtinybę keisti pirmąjį sekretorių. Nenorėčiau viso to mechanizmo detalizuoti. Maskva iš pradžių apsimetė, kad nesupranta, kas čia darosi. Procesas buvo gana skausmingas žmogiškai prasme, neturintis pavyzdžio mūsų pokarinėje istorijoje. Skausmingas todėl, kad tiek metų kartu dirbus, reikėjo pasakyti, kad būtina išeiti... Aš, ir ne tik aš, buvome įsitikinę, kad taip reikia!

- Ar Jūs pirmasis pasakėte R. Songailai, kad jis turi išeiti?

- Nesvarbu, kas pirmas pasakė, biuras ne kartą buvo susirinkęs. Buvau šiek tiek vyresnis už kitus amžiumi, o ir mano sekretorystės pobūdis buvo kitoks. Visą vasarą - ryšiai su Sąjūdžiu, su tuo judėjimu, kuris vyko už CK langų, buvo palaikomi daugiausia per mane, per J. Paleckį...

- Ar iš pradžių susitarėte Maskvoje ir po to pasakėte pirmajam sekretoriui, ar viskas vyko Vilniuje?

- Viskas buvo nuspręsta čia, Vilniuje. Iš pradžių aptarėme biure, net ne biure, o tarp sekretorių, pakalbėjome su kitais žmonėmis, kuriais buvo galima remtis. Maskva buvo tik painformuota. Pasakiau Jakovlevui, perspėjau jį, kad nebūtų paisoma kitos nuomonės, kad tai - ne "dvorcovyj perversot", ne kažkieno užgaidos, nors buvo manoma, kad čia slypi ir kažkieno asmeniniai norai. Pačiu laiku ir kūrybinės sąjungos pasiuntė telegramą Gorbaciovui, kurioje apie tai buvo kalbama.

Mums buvo daromas didelis spaudimas. Paskelbus Sąjūdžio programos projektą, man vis skambindavo iš Maskvos vienas ar kitas pareigūnas ir sakydavo, jog aš asmeniškai atsakingas už tai, kad būtų priimta gera programa. Ką reiškia - gera? Gera - tai susi-

taikėliška. Puikiai tą supratau. Aiškinau jiems, kad dabar kita padėtis, kad LKP CK ne tik negali imtis atsakomybės, bet kad tai apskritai būtų beprasmiška, nes mes, net ir norėdami, nieko negalėtume pakeisti. Noriu minėti tų gan aukšto lygio funkcionierių pavardžių. Beveik visi jie dirbo organizacinio darbo skyriuje ir anksčiau man niekada neskambindavo. Jie bendraudavo tik su antruoju sekretoriumi ir mūsų org. skyriumi. Vienas man net pasakė, kad aš asmeniškai atsakau už suvažiavimą. Vieną kartą trūko kantrybė - pasakiau, kad jeigu ji nori mane atleisti iš darbo, tegul atleidžia, tik tegul negąsdina, neverčia eiti prieš Lietuvos žmones.

Kai jau buvome pranešę, kad turime kandidatą į pirmąjį sekretoriaus postą, man paskambino Mitkin ir pakvietė užteiti. Eidamas spėlioju, ką dar nemalonaus išgirsiu. Jis pasakė, kad man reikia sutikti iš Maskvos, iš organizacinio darbo skyriaus, atvykstantį darbuotoją. Paaiškinau, kad ji sutikti turi taip pat iš organizacinio skyriaus, tačiau Mitkin primygtinai tvirtino, kad sutikti turiu aš. Tada supratau, kad bus kalbama apie vadovybės pasikeitimą. Aš tą darbuotoją vis dėlto sutikau. Važiuodami kalbėjome apie įvairius niekus - kvaila situacija, kai abu galvojame viena, o kalbame apie kitą. Į mašiną telefonu paskambinęs vienas CK darbuotojas pasakė, kad tą svečią prašo paskambinti į Maskvą vadovybei. Tik vėliau supratau, kodėl - ten jau buvo nuskriejusi ta kūrybinių sąjungų telegrama. Kai su svečiu likome dviese, jis atidengė kortas. Klausė, kodėl mes norime keisti sekretorių, aiškino, kad reikia padėti draugui R. Songailai eiti į suvažiavimą, paruošti gerą kalbą, ir viskas bus gerai. Aš aiškinau, kad gerai nebus, nes situacija konfliktinė. Po to jis kažkaip staiga paklausė, tai kas tada bus naujasis? Pasakiau, kas. Tą vakarą prasidėjo vadinamasis techninis darbas. Štai kaip viskas buvo. Plenumas įvyko. Jame buvo užsimota ir Mitkiną pakeisti. Dirva tam buvo paruošta dar A. Jakovlevo vizito metu. Mitinguose apie tai kalbėjo ir Petkevičius, ir kiti. Mes ilgai šnekėjome su Jakovlevu. Jis klausė, kodėl reikia keisti antrąjį sekretorių - ar kaip žmogų ar kaip instituciją? Sakau, kad ir kaip viena, ir kaip kita.

- Sakykite, kai buvo sprendžiama, kam važiuoti į mitingus, kodėl buvo siunčiamas A. Brazauskas?

- Pirmieji mitingai buvo XIX partinės konferencijos delegatų palydos ir sutiktuves. Delegatais į suvažiavimą paprastai vykdavo du pirmieji sekretoriai ir dar kuris nors iš eilinių sekretorių. XXVI suvažiavime buvau aš. Dabar pagal stažą vykti priklausė A. Brazauskui. Taip ir buvo padaryta. Kai reikėjo eiti į mitingą, visi Respublikos vadovai, išskyrus A. Brazauską, atsisakė. Buvo nuspręsta, kad eis Brazauskas, jis ir nuėjo. Grįžtant delegatams, Sąjūdis organizavo sutiktuves. Iš Maskvos skambina delegatai, aiškina, kad jo-

Iš kitos pusės

Juokiasi puodas, kad katilas juodas ...

Akiračių išeivijos spaudos apžvalgininkas H. Žemelis vasario mėn. Nr., neteisingai atpasakojęs keletą mano minčių, pacituoja ir vieną visą mano skiltį, už ką esu dėkingas. Blogiau, kad negalėdamas paneigti ten paskelbtų faktų, jis taip postringauja:

"Mūsų stebina, kad Dirvos bendradarbis V. Meškauskas išsivelia į tokią demagogišką, nerimą ir visiškai nesuderinamą su premijuotu žurnalizmu rašlavą."

Demokratinėje visuomenėje kritika ir priešingos nuomonės pareiškimas yra didžiai sveikintinas reiškinys, bet kai toji kritika nukrypsta į fantastinius apkaltinimus bei sofistines išvadas, tada ji jau tampa ambicinių ir asmeninių priekabių ieškojimu."

Ir už tai gerb. Dirvos bendradarbis prašo antros premijos."

Aš, žinoma, neprašiau nei pirmos nei antros premijos, bet premijuotino žurnalizmo klausimas mane sudomino. Koks jis būtų?

Likimas šį kartą man buvo palankus. Tame pačiame AKIRAČIŲ Nr., kuriame pasmerkiama mano rašlavas, mano vertintojas Žemelis, rašas Vyt. Gedrimo slapyvardžiu, pats nominuojamas žurnalizmo premijai. 15 psl. yra kažkokio skaitytojo iš Wisconsin laiškas, kur tarp kitko taip rašoma:

"... Taigi visai nenuostabu, kad VLIK'o valdyba pasamdė dar antrą tarnautoją - Joną Bobelį. Juk čia, kaip Kauno 'Brazilkoje' sakydavo, 'svoja chebra'."

Visas šitas 'šakar-makar' biznis Akiračių bendradarbio Vyt. Gedrimo buvo labai gražiai apibūdinamas išsireiškimu: "Papa Doc - Baby Doc" (Akiračiai, Nr. 9, 1988 m.). Tik keturi trumpi žodžiai, o kaip daug pasakyta."

Man atrodo, kad tie, kurie skirsto visokias žurnalistines premijas, laikui atėjus, neturėtų to užmiršti."

Nesu tikras, ar tai tikrai premijuotino žurnalizmo pavyzdys. Jei jis premijos ir neatneštų, paguoda būtų ta, kad 'Brazilkos' žargonas buvo praturtintas trim angliškais žodžiais ... VLIK'o pirmininko sąskaiton.

(vm)

kių sutiktuvių nereikia, ir surengia alternatyvines - Operos teatre, tačiau sutikimas vis dėlto įvyko ir Vingio parke. Ir pats Songaila gali paliudyti, kad mes jam siūlėme eiti. Tada jis pasiūlė eiti man, bet aš nebuvau delegatas, tad kam aš ten būčiau atstovavęs... Daugelis žmonių šito nesuprato, klausinėjo, kodėl Šepetys neina. Tie du A. Brazausko pasirodymai mitinguose viską ir nulėmė.

- Ar tada jie nesuprato, kad leisdami A. Brazauską į mitingus, kelia jo akcijas?

- Tada nesuprato.

- Nuėjote į rugpjūčio 23 dienos mitingą. Jo metu aukštyn kojom apvirto visa Lietuvos istorija po 1939 metų. Kaip jautėtės, stovėdamas tribūnoje?

- Į tą mitingą nuėjau sąmoningai, nors buvau įkalbinėjamas neiti. Kodėl? Dabar jau galiu pasakyti. Norėjau, kad mūsų CK kuo nors pozityviu prisidėtų prie šių istorinių dalykų. Prisipažinsiu, jaučiau ir asmeninę pareigą. Tiesa, neturėjau laiko paruošti kalbos, be to, sirguliavau. Iškalčiau į galvą vieną frazę: dabartinė šalies vadovybė tokios sutarties nepasirašytų. Tai buvo tiltas tarp Vilniaus ir Maskvos. Aš juos pagyriau, bet pasakiau, kad sutartis labai bloga. Tik vienu momentu tame mitinge susvyravau: turėjau kalbėti po Justino Marcinkevičiaus, tačiau jis taip efektingai šnekėjo, jog paprasčiau, kad mano pasisakymą nukeltų toliau. O jausmas po to mitingo buvo nenusakomai geras. Panašiai kaip vaikystėje, kai motina nusivedavo išpažinties: iš pradžių baimė, bet po to taip gera! Grįžus paskambino Mitkin. CK veikė, jeigu galima taip pasakyti, štabas. Ten visi

buvo pasipiktinę - gal manė, kad eisiu ginčytis. Mitkin kvietė atvažiuoti, aš pasakiau, kad sergu, ir padėjau ragelį.

- Ar po to mitingo reikėjo atsiskaityti Maskvai?

- Ne, nereikėjo. Žmonės neišvaizduoja, bet tada viskas buvo vertinama neigiamai. O kai požiūris neigiamas, taigė besvarbu, toks ar kitoks sakiny pasakytas. Žinau bent dešimt pavardžių žmonių (kai kas iš jų jau dirba Maskvoje), kurie nesislėpdami sakydavo, kad kasėt "nuėjo" į Maskvą...

- O kas inspiravo metais anksčiau įvykusio mitingo pasmerkimą?

- Tada buvau atsidūręs nepatogioje padėtyje. Respublikoje šis mitingas buvo smerkiamas, o man teko dalyvauti TV tilte Vašingtonas-Maskva, kur jis buvo parodytas kaip demokratijos įrodymas.

Tas mitingas buvo itin smerkiamas, o po to - ir Vasario 16-oji. Visa tai buvo savotiškai sukarinta. Buvo sudarytas štabas, antrasis sekretorius buvo to štabo viršininkas. Tai buvo jau ne ideologinė kova.

- Paskutiniu metu Jums buvo nelengva. Priešininkai vadino "deduška Sąjūdis", o pažangieji primindavo praeitį. Tad kodėl Brazauskas "aukojo" Jus. Juk ne dėl to, kad laikas į pensiją?

- Ne dėl to... Supratau, kad man reikia išeiti, nes prasidėjo komisija po komisijos. Jie žinojo, kad aš "tvarkos" neįvedinėsiu.

Matote, kaip yra: viena vertus, "deduška Sąjūdis", bet antra vertus... Prisimenu Vasario 16-ąją pernai. Tada Kau- ne pasakiau, kad Laisvės paminklą reikia atstatyti, bet pridėjau, kad prie jo gali rinktis nepageidaujami elementai. Gal

(Nukelta į 4 psl.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 603206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 431 - 6344
Fax 216 - 431 - 16146116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPEREDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by
American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription
per year \$25.00 • Single copy 60 cents.Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiuro numerio
kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąži-
nami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Laisva, Nepriklausoma būk Lietuva!

Ir vėl NEPRIKLAUSOMA LIETUVA! Sąmonin-
gu Tautos apsisprendimu atmetusi pusšimtį metų
slėgusį jungą, taikiu parlamentariu būdu išsakiusi
savo nutarimą, teisėtu balsavimu išsirinkusi savo vy-
riausybę, ji rikiuojasi į laisvojo pasaulio tautų gretas,
dar didesnė tuo, kad tokia mažytė yra! Saujinis žė-
mės lopinėlis pasaulinėje teritorijoje užtemdė destrukt-
vų komunizmo 'saulės' dominavimą! Vergu nebuves
niekados, lietuvis atsisakė vergo našą nešt toliau ...

Ne skaičiuje buvo jėga, kai Lietuva sklandavo
LAISVĖS, LAISVĖS, LAISVĖS! ...

Ne klausimu, ne prašymu skambėjo –
MES ESAME LAISVI !!!

Tebūnie pasveikinta TAUTA numetusi neštos ver-
gijos pančius NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo ryt-
mety! Sekančiose dienose te auga ir bujoja ji, saugo-
ma, nepaliesta žvarbių šalų. Senų ir nesikeičiančių
vertybių pagrindą suradus, tebūna ji visad didi, sar-
gyboj teisių – krašto ir žmogaus.

Su neišsakomu džiaugsmu, pasididžiavimu ir
viltimi mes sveikiname jos vėl

pirmąjį prezidentą,
prof. VYTAUTĄ LANDSBERGĮ ir
visus rinktuosius Tautą vesti,

linkėdami ir toliau žygiuoti išminties, ryžto ir ištver-
mės keliu, ką taip efektingai jau pademonstravote.
Savo rankomis išrovėte grąsiją piktžolę Lietuvos žė-
mėje. Prieš akis didžiulė užduotis – vėl išpurent
dirvoną, užtikrinant kad šaknims jos vietos daugiau
ten nebebus. Laisva komunikacija, darma ir užtar-
nauta sėkmė telydi Jūsų siekius šventus!

Nebus mūsų rankos lygiai taip juodos nuo darbo
– nors bus ir tokių. Tačiau iš už jūrių-marių plauks
visa galima, besąlyginė parama Jums, savo žemės
šeimininkams. Kaip brolis su broliu, kaip sesuo su
sese susitiksime Tėviškės padangėje ir svečioje šaly.
Nepriklausomybe pražydusi užburtoji Laisvės pasa-
kos gėlė te apjungia visus mus nesibaigiančia Vaivos
juosta į vieną, nedalomą

lietuviškąją šeimą
bendram darbui –

**NEPRIKLAUSOMOS, LAISVOS LIETUVOS
gerovei.**

(d)

Atkurta Nepriklausoma Lietuva...

(Atkelta iš 1 psl.)

su mažąja 's' komunistus bū-
tų nepraktiška – jie moka
Maskvos kalbą, jų tarpe bu-
vo daug gerų ir sumanių
žmonių. Tik prisiminkime,
kokie patriotiški virto jų ve-
dami laikraščiai, kurie davė
toną visam kraštui.

Bet, kaip anais laikais, ANEKSIJOS PANAIKINIMAS.
tos pastangos nedavė laukia-
Sąjūdis pabrėžia, kad 1940 m. TSR

mų vaisių. Pasigirdo grąsi-
nimai. Tačiau tauta nepabū-
go, o būrėsi apie tuos, kurie
kėlė Lietuvos vėliavą.

Atsakydamas į tokias
nuotaikas, Sąjūdis į Aukš-
čiausios Tarybos rinkimus
išėjo su programa, kuri nu-
matė štai ką.

Sąjunga sulaužė tarpusavio sutartis
ir įvykdė agresiją prieš Lietuvos Res-
publiką, nuvertė jos vyriausybę,
prievarčiais ir suklustais balsavi-
mais sudarė Liaudies seimą, kuris,
pasisavinęs tautos suverenias teises,
paskelbė deklaraciją, pasitarnavus-
ias priedanga Lietuvos aneksijai,
pretekstu inkorporuoti Lietuvą į
TSRS sudėtį, o jos gyventojus pa-
versti TSRS piliečiais.

1941-44 m. Lietuva buvo oku-
puota Vokietijos armijos.

1944 m. TSRS armija vėl oku-
pavo Lietuvą, o karui pasibaigus,
okupacijos nenutraukė. Nepa-
skelbtu karu prieš Lietuvos tautą
TSRS sužlugdė jos pastangas atkurti
Lietuvos valstybę ir vėl atnaujino
aneksiją, kuri trunka iki šiol.

TURĖDAMAS OMENYJE:

– tebegaliojanti nepriklausomos
Lietuvos Respublikos tarptau-
tinį pripažinimą;

– tautos siekį atkurti nepriklausomą
valstybę;

– visoje Rytų Europoje vykstan-
tą spartų demokratiją, tarptau-
tinės įtampos atoslūgį ir nusigink-
lavimą;

– tai, kad Lietuvos Nepriklausomybė
yra jos vidaus ir Rytų Euro-
pos stabilumo būtina sąlyga;

– Lietuvos TSR Konstitucijos
suteikta Aukščiausiosios Tarybai
kompetencija;

SAJŪDIS NUMATO, jog arti-
miausiu metu būtina parlamentiniu
konstituciniu keliu panaikinti Lietu-
vos aneksiją ir paskelbti Lietuvos
valstybės atkūrimo aktą.

Aneksijai panaikinti su šia pro-
grama rinkimuose dalyvavę deputa-
tai Lietuvos TSR Aukščiausiojoje
Taryboje sieks:

– paskelbti, jog 1940 m. Liaudies
seimo rinkimai yra neteisėti;

– Paskelbti, jog 1940 m. Liaudies
seimo deklaracijos ir nutarimai

yra neteisėti ir negalioja nuo jų priė-
mimo momento;

– pakeisti Lietuvos TSR Konstitucijos
29-ąją ir 30-ąją straipsnius dėl
TSRS ginkluotųjų pajėgų bei panai-
kinti 61-ąjį straipsnį dėl Lietuvos
TSR piliečių pareigos tarnauti TSRS
ginkluotosiose pajėgose;

– papildyti Lietuvos TSR Konstitucijos
52-ąjį straipsnį nuostata, kad LTSR
piliečiai negali būti išga-
benti už Lietuvos ribų prieš jų valią;

– pakeisti Lietuvos TSR Konstitucijos
28, 57, 72, 75, 77, 97-ąjį
straipsnius taip, kad būtų panai-
kintos Lietuvos TSR ir jos piliečių
konstitucinės prievolės TSR Sąjun-
gai;

– pakeisti Lietuvos TSR Konstitucijos
7-ojo skirsnio pavadinimą bei 68-ąjį
straipsnį, traktuojančius Lietuvą kaip
sudėtinę TSRS dalį.

Teisiškai panaikinus aneksiją,
normalus valstybės funkcijų atkū-
rimas nebus garantuotas tol, kol
TSRS kariuomenės statusas, jos iš-
vedimo iš Lietuvos teritorijos termi-
nai ir sąlygos nebus nusakyti tarp-
valstybinėmis sutartimis.

Sąjūdis pasisako už Lietuvos
neutralitetą, kaip aukščiausią jos
užsienio politikos principą.

SANTYKIAI SU TSRS. Sąjūdis
ragina TSRS valdžią atsisakyti bet
kokių pretenzijų į Lietuvos suve-
renitetą, liautis kaltinti Lietuvą sepa-
ratizmu, nustoti traktuoti savo san-
tykius su ja kaip vidaus nacionalinę
problema ir šitaip kurstyti tautinę
nesantaiką.

Dabartiniai ir ateities Lietuvos
santykiai su TSRS privalo būti grin-
džiami Nepriklausomos Lietuvos
valstybės pripažinimu, jos neutrali-
teto ir teisių gerbimu pagal tarptau-
tinės teisės ir 1920 m. liepos 12 d.
Taikos sutarties pagrindinius prin-
cipus.

TSRS turi atlyginti lietuvių tautai

genocido, tremties ir kolonializmo
nuostolius. Lietuva turi būti deko-
lonizuojama pagal tarptautinės teisės
principus.

Ekonominiai santykiai su TSRS
turi būti grindžiami tik tarpvalstybi-
nėmis sutartimis. Lietuvos ir TSRS
stabilus ekonominis ir kultūrinis ben-
dradarbiavimas turi remtis abipusio
palankumo, naudingumo bei lygia-
teisiškumo nuostatomis.

Šitaip reguliuojant Lietuvos
TSRS santykius, atkuriamoji Lie-
tuvos valstybė bus dekolonizuo-
jama ir grąžinta į Europos tautų
bendrį, kaip jos lygiateisė narė ir
Lietuvos Respublikos teisių perė-
mėja.

Rinkimų rezultatai davė
Sąjūdžiui tautos mandatą tą
programą įvykdyti. Tai, ži-
noma, ilgas darbas, reikalau-
jantis derybų. Ką daryti, jei so-
vietai pakartos savo garsųjį
'niet'? Skelbti generalinį
streiką krašte, kuris sudaro
tik 1% visos šalies? Kaip
ten būtų, kol kas A. Taryba
štai ką padarė:

124 balsais prieš 0, 9 na-
riams susilaikius nuo balsa-
vimo, paskelbė, kad

"Išreikšdama tautos va-
lią Lietuvos Respublikos
Aukščiausioji Taryba iškil-
mingai skelbia Lietuvos
valstybės suvereninių teisių
atstatymą, kurios buvo su-
trukdytos užsienio jėgos
1940 metais. Nuo dabar
Lietuva vėl yra nepriklausoma
valstybė."

(Nukelta į 4 psl.)

Kai pernai prof. Vytautas Landsbergis su savo tėvu, Lietuvos patriarchy, dalyvavo Lietuvos
laisvės statulos atstatyme, turbūt niekas nepagalvojo, kad šias gėles laiko būsimoji Lietuvos
Respublikos Prezidentas ...

Atkurta Nepriklausoma Lietuva....

(Atkelta iš 3 psl.)

Lietuvos valstybės prezidentu išrinktas 47 m. muzikologijos profesorius Vytautas Landsbergis (91 balsas prieš 38 atitekusių A. Brazauskui, kuris atsisakė pasitenkinti viceprezidento postu).

Oficialus Lietuvos vardas iš Tarybų Respublikos pakeistas į Lietuvos Respubliką. Tarybų posėdžių salėje esąs sovietinis herbas posėdžiui pasibaigus buvo nuplėštas nuo sienos.

Laikina ministrų pirmininke paskirta Kazimiera Prunskienė, kuri išstojo iš kompartijos. Justas Paleckis, partijos ideologijos šefas, pareiškė, kad Sąjūdis nepanorėjo su komunistais lygiomis pasidalinti valdžia, kas privertė visą atsakomybę palikti Sąjūdžiui.

Maskvoje pats Gorbačiovas, kalbėdamas pirmadienį susirinkusiam Liaudies Kongresui, kuris jį turėtų perrinkti prezidentu su labai plačiomis teisėmis, pareiškė, kad žinios iš Lietuvos esančios 'aliarmuojančios', nesileisdamas į smulkmenas. TASS ir sovietų televizija iš Lietuvos pranešė tik faktus, susilaikant nuo komentarų.

Washingtonė Baltųjų Rūmų spaudos sekretorus Martin Fitzwater paskelbė, kad Jungtinės Valstybės ragins Sovietų vyriausybę respektuoti Lietuvos piliečių valią – pridurdamas:

Mes visą laiką rėmė Baltijos tautų teisę į taikingą apsisprendimą.

Apžvalga...

(Atkelta iš 2 psl.)

buvo galima tiesiau pasakyti, bet visą laiką reikėjo dualizmo. Ypač ideologijoje. Kai pernai per TV pasakiau, kad šiemet švęsime Vasario 16 d. ne taip, vėl buvau kritikuojamas, tik ši kartą tai darė kiti. Ekonomikoje gali malkų priskaldyti, ir nieko, o ideologijoje...

– O kodėl vietoj Jūsų buvo pasirinktas ne Paleckis? Juk Maskva negalėjo be pritarimo iš Vilniaus paskirti Baltrūną... – Galėjo pasirinkti Paleckį jau tada.

– Pasitraukėte, bet pasirinkote sąvotišką "jėlcinišką" variantą, neužsidarėte namuose. Kodėl?

– Kartais apie tai pagalvoju. Nulėmė tai, kad atsivėrė naujos galimybės. Atėjo geri laikai. Po velnių, atėjo toks laikas, o tu staiga nebereikalingas! O aš, kiek sugebu, noriu padėti tiesti kelią į Lietuvos Nepriklausomybę. Manau, kad jeigu ši šansą praleisime, tai kiekvienas būsime neatlikę savo pareigos. Jau negalėsime suversti kaltės stipriam centrui. Todėl ir neužsidariau. Tik noriu atsiriboti nuo Jėlcino, nes jis gal ir karjeros sumetimais veikia, o aš jau nesirengiu jos daryti.

Kalbėjosi
Audrius SIAURUSEVIČIUS
1989 m.

Mes raginam sovietų vyriausybę respektuoti jų rūpesčius ir interesus, nedelsiant pradedant derybas su Lietuvos vyriausybe. Mes tikimės, kad visos šalys susilauks nuo sauvėlės ar jos kurstymo."

O kaip su naujai sudarytos vyriausybės pripažinimu? Valstybės Departamento nuomonės reiškėja Margaret D. Tuteiler taip aiškino:

"Mes nepriklausoma Lietuvos valstybę pripažinom 1922 m. JAV užmezga normalius santykius su kiekvienos valstybės teisėta vyriausybe – kai tik ji iš tikro kontroliuoja savo teritoriją ir pildo savo tarptautinius įsipareigojimus. Kai mes būsimė įtikinti, kad Lietuvos vyriausybė gali išpildyti tuos reikalavi-

mus, mes užmegsime formalius diplomatinis santykius."

N.Y. TIMES diplomatinis korespondentas Thomas L. Friedman apsilankė Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone, kur buvo pavaišintas pigiu Kalifornijos šampanu, Winemaster markės. Lozraitis jam pareiškė, kad esąs labai laimingas, tačiau dar esą daugybė 'bet'.. Nuo taikos pasiuntinybėje buvusios tokios, kad geriausias šampanas dar paliktas ateičiai.

Vedamajame tas pats laikraštinis rašė, kad Gorbačiovas galvoja, jog lietuviai klysta, norėdami atsiskirti, bet jis pripažįsta jiems teisę klysti, o tai jau yra jo ir jų (lietuvų) išsilaisvinimo ženklas. Kol kas Lietuva tik pati pasiskelbė esanti nepriklausoma ir turės susitarti dėl sąlygų ir laiko. Gorbačiovas jau seniau sutiko su laisva Lietuva iš principo, o Lietuva sutinka dėl to kalbėtis, atsisakydama panaudoti jė-

gą. Koks sveikintinas pasikeitimas krašte, kurį amerikiečiai pusę šimtmečio laikė 'captive nation'.

Laikraštis baigia:

"Išmintingas kelias Lietuvos vadams būtų reikalauti sau teisių respektuojant ir sovietų teises. Užtikrinimui savo suverenumo, jie turėtų duoti teisę sovietams naudotis Klaipėda. Koks būtų galutinis susitarimas ir kada, žinia, kad abi pusės sutarė dėl nepriklausomybės, kaip galutinio tikslo ir jos siekti taikingai – ta žinia yra gera."

Manufacturer of Truck Components seeks a **PLATE-LAYOUT INSPECTORS** Applications will be accepted at **WESTPORT AXLE CORP.** 837 E. 79 th St. Cleveland Ohio 44103

DETROIT

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

LŽS Detroito skyriaus susirinkimas įvyko 1990 m. vasario 25 d. Šv. Antano parapijos klasėje. Pirmininkas Vytautas Kutkus pasveikino atvykusius į susirinkimą ir paprašė atsistojimu pagerbti mirusius skyriaus narius: Karolį Balį, Joną Gaizutį, prel. Leonardą Gižinską, Petrą Janušką, Vladą Mingelą, Viktorą Perminą, Vladą Selenį, Kazimierą Sragauską, Mariją Sims, Joną Švobą, Praną Turūtą, Rapolą Valadką ir Alfonsą Žiedą. Maldą sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas.

Praeito susirinkimo protokolą skaitė sekr. Stasys Sližys. Po to sekė valdybos narių ir revizijos komisijos pranešimai.

Visuose žurnalistų parengimuose vaišės paruošdavo moterų pagalbinis vienetas, kurį sudaro Natalija Sližienė, Emilija Kutkienė, Lidija Mingėlienė, Česlava Plūrienė, Irena Alantienė ir Ema Garliauskienė.

Diskusijose buvo šnekama apie Lietuvoje leidžiamus laikraščius ir jų remimą rašiniiais ir prenumerata.

Po diskusijų turėjo būti renkama nauja skyriaus valdyba ir revizijos komisija. Niekam nesutikus kandidatuoti, prašyta senosios valdybos pasilikti dar vienai kadencijai. Valdyba sutiko, ją sudaro: pirm. Vytautas Kutkus, sekretorius Stasys Sližys ir ižd. Antanas Grinius. Revizijos komisija: Albertas Misiūnas, Vincas Tamošiūnas ir Antanas Sukauskas. Į pagelbinį moterų vienetą įeina Emilija Kutkienė, Natalija Sližienė, Česlava Plūrienė, Erma Garliauskienė ir Lidija Mingėlienė.

Po susirinkimo buvo rodomas filmas iš Vasario 16 minėjimo Lietuvoje.

Filmą žiūrint vaišinomės. Vaišės paruošė Emilija Kutkienė ir Natalija Sližienė talkininkaujant Elenai Žukausknei.

A. Grinius.

1990 METŲ LIETUVIŲ TAUTINIŲ DAINŲ ir ŠOKIŲ FESTIVALIUI LIEPOS 5-8 DIENOMIS

BALTIC TOURS
siūlo septynias išskirtinas 7, 10 ir 13 dienų keliones į Lietuvą!

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA
15 dienų kelionė, iš jų 7 dienos Lietuvoje:
7 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade ir 2 Helsinkyje.
Finnair linija, viešbutis "Lietuva".

Kelionė #629 birželio 29 - liepos 13,
\$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,659.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir VOKIETIJA
18 dienų kelionė, 13 dienų Lietuvoje: 14 naktų Vilniuje, 2 Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #702L liepos 2-19, "Lietuvos" viešbutis.
\$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,369.00 iš Chicagos

Kelionė #702T liepos 2-19, "Turistų" viešbutis.
\$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko.
\$2,149.00 iš Chicagos.

LIETUVA
13 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje (11 naktų Vilniuje). Pan American linija, "Lietuvos" viešbutis.

Kelionė #703A liepos 3-15
\$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,249.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir SUOMIJA
14 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje: 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #703B liepos 3-16, "Turistų" viešbutis.
\$1,949.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,149.00 iš Chicagos.

Kelionė #703C liepos 3-16, "Trinapolis" - žaliame ramioje Vilniaus "Žirmonių" priemiestyje keturių aukštų viešbutis su restoranu ir baru. Tinkamas paviniams arba grupėms.

\$1,749.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,949.00 iš Chicagos.

Kelionė #703D liepos 3-16, "Composers" apartamentai, netoli Vingio parko, norintiems privatumo. Yra tikrai 14 kambarių. Duodama kaina padengia tikrai apartamentų nuomą. Kelionės, maistas, apžūrijimai ir Festivalio programos yra asmeninis rūpestis.

\$1,649.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,849.00 iš Chicagos.

1990 METŲ PAPILDOMOS KELIONĖS Į LIETUVĄ

ŠV. VELYKOS LIETUVOJE – 12 dienų kelionė.
10 naktų Vilniuje. Finnair linija.

Kelionė #405 balandžio 5-16:
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,999.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir VOKIETIJA – 12 dienų kelionė.
8 naktys Vilniuje, 2 naktys Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #507B gegužės 7-18:
\$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,769.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir VOKIETIJA – 19 dienų kelionė.
15 naktys Vilniuje, 2 naktys Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #507A gegužės 7-25:
\$2,079.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,149.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir SUOMIJA – 14 dienų kelionė.
11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #510 gegužės 10-23:
\$2,109.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,309.00 iš Chicagos.

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA – 15 dienų kelionė.
2 naktys Maskvoje, 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #515 gegužės 15-27:
\$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,359.00 iš Chicagos.

Kelionė #813 rugpjūčio 13-27:
\$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,659.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir VOKIETIJA – 15 dienų kelionė.
11 naktų Vilniuje, 2 naktys Hamburge. Lufthansa linija

Kelionė #522 gegužės 22 - birželio 5:
\$2,299.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,499.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA – 11 dienų kelionė.
7 naktys Vilniuje, 2 naktys Prahoje. ČSA linija.

Kelionė #608 – birželio 8-18:
\$2,099.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,299.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir ŠVEICARIJA – 15 dienų kelionė.
11 naktų Vilniuje, 2 naktys Zūriche. Swissair linija.

Kelionė #614 – birželio 14-28:
\$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,469.00 iš Chicagos.

LIETUVA, SUOMIJA ir ESTIJA – 15 dienų kelionė.
10 naktų Vilniuje, 1 naktis Taline, 2 naktys Helsinkyje Finnair linija.

Kelionė #801 – rugpjūčio 1-15 :
\$2,389.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,589.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir AUSTRIJA – 15 dienų kelionė.
11 naktų Vilniuje, 2 naktys Vienoje. Austrian Airlines linija.

Kelionė #808 rugpjūčio 8-22:
\$2,399.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,599.00 iš Chicagos.

LIETUVA – 10 dienų kelionė.
8 naktys Vilniuje. Finnair linija.

Kelionė #943 rugsėjo 13-22:
\$1,809.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,009.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir SUOMIJA – 14 dienų kelionė.
11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #913 rugsėjo 13-26:
\$2,209.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,409.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA – 15 dienų kelionė.
11 naktų Vilniuje, 2 naktys Prahoje. ČSA linija.

Kelionė #105 spalio 1-15:
\$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,359.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA – 12 dienų kelionė.
9 naktys Vilniuje, 1 naktis Prahoje. ČSA linija.

Kelionė #106 lapkričio 5-16:
\$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,899.00 iš Chicagos.

SV. KALĖDOS ir NAUJIEJI METAI LIETUVOJE
15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahoje. ČSA linija.

Kelionė #1225 gruodžio 21-sausio 4, 1991:
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,999.00 iš Chicagos.

NAUJIEJI METAI LIETUVOJE – 15 dienų kelionė.
12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahoje. ČSA linija.

Kelionė #1280 gruodžio 29 - sausio 11, 1991:
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,999.00 iš Chicagos.

Visų kelionių, išskyrus #703D, kainose įskaitoma bilietis į Festivalio programas, tris pamaitinimus kasdieną, pusryčius, pietus ir miesto apžiūrėjimą West Berlyne ir Helsinkyje, pervežimą ir asmeninį BALTIC TOURS palydovo patarnavimą visoje kelionėje.

Smulkesnės informacijos ir brošiūrai, kreipkitės į BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • Newton, MA 02164
Tel. 617/965-8080 • Fax 617-332-7781

NURSE

ANESTHETIST

CRNA

Full-time position available in 7 M.D., 9 CRNA group supplying anesthesia services at Underwood Memorial Hospital, Woodbury, NJ. Anesthesia services include all services except open heart surgery. Competitive salary. Fringe benefits include pension, health care, life insurance, & disability insurance. Persons interested in this position please send C.V. to: ARG Anesthesia Assoc. P.A. P.O. Box 745, Woodbury NJ 08096 or call Anthony R. Giorgio, M.D. 1-609-845-0100 ext 2357

JOB SHOP MACHINISTS

Must be capable of operating large vertical boring mills, large horizontal boring mills & large lathes.

Steady work & benefits
Apply call or write: 218-628-1011
Industrial Welders & Machinists
3902 Oneota St.
Duluth, MN. 55807

(10-16)

Vakaras pas profesorių Paulių Galaunę

Viktoras Gulmanas

Vargiai ar rasime įdomesnių pašnekovą, gyvenimo vėtytą ir mėtytą, kaip prof. Paulius Galaunė. Kiek žmonių, įėjusių į Lietuvos istoriją, savo netrumpame gyvenimo kelyje (1890–1988) jis buvo sutikęs ir su jais bendravęs. Su vienais trumpiau, epizodiškai, su kitais ilgiau, bet jei jau susidraugaudavo, tai visam gyvenimui. Pavardžių begalės, pradėdant M.K. Čiurlioniu, V. Vizgirda, V.K. Jonynu ir kt.

Profesorius ypač mėgdavo pasakoti sėdėdamas savo mėgiamam sename fotelyje prie apvalaus staliuko, apsuptas ištikimų bičiulių – knygų, o kartais ir valgoma jame prie tradicinio arbatos puodelio.

Vieną vakarą 1987 m. įsikalbėjome apie senus laikus. Paprasčiau papasakoti ką nors iš jo numylėto Petrogrado laikų.

– Žinai, Tamsta, tų prisiminimų yra devynios galybės. Jie man labai brangūs, kadangi čia formavosi ir mano estetiškos pažiūros, mokiausi, buvo daug lietuvių. Bet draugavau ne vien su lietuviais. Vienas latvių kilmės dailininkas, silpnai kalbėjęs rusiškai, parašė dramą "De profundis", įprašydamas, kad mes ją suvaidintumėm. Vaidinom visi, prisidėjo ir miesto komendanto generolo Vojeikovo dukterė. Nors spektaklį išreklamavom gerai, bet žmonių atėjo nedaug, tarp jų ir monarchistų laikraščio Novoje vremia korespondentas pasižiūrėti, kas čia per artistai. Vaidinti sekėsi sunkiai, kadangi vaidmenys buvo ne

mūsų jėgoms. Be to, kalbėjom lietuviškai, tarmiškai, o lietuvių kalbos gerai nemokėjom, nežinojom, kur gauti kokią gramatiką. Pasibaičius vaidinimui pasakiau, kad sekantis spektaklis bus "Kaip Alžyro bejui ant nosies išaugo didelis gumbas" ir, publikai išsiskirsčius, pradėjom linksmintis. Žinai, Tamsta, taip įsisiautėjom, kad lempos gaubtas pradėjo sūptis, o kaimynai pakvietė policiją, kuri pradėjo laužti duris. Bet padėti išgelbėjo ta pati šaunioji Vojeikova. Liepusi visiems palaukti, kol policija išbraus, ji išėjo į priekį, treptelėjo koja, pasisakė kas esanti, ir policija bematant išgaravo. Žinoma, mūsų vaidinimai, jei taip galima juos vadinti, nebuvo aukšto lygio, bet lietuvių kolonijoje atliko tam tikrą vaidmenį. Na, laikui bėgant daug "artistų" atsimetė, likom tik aš, Balys Sruoga, Zikaras ir Jomantas. Kas keisčiausia, kad tarpusavyje daugiausia bendravom lenkiškai, o vaidinom lietuviškai.

– O koku būdu, profesoriau, išmokot taip gražiai lietuviškai?

– Labai daug padėjo mokytojas Junavičius, iš kurio gavau Kazimiero Jauniaus gramatiką, kurią vėliau atidaviau mūsų Mokslo akademijai. Junavičius tvirtai tikino, jog nesvarbu, kad bendraujam lenkiškai, svarbu tai, kad jaučiamės esant lietuviai. Žinoma, ta mūsų kalba, nors ir sena, graži, bet labai sunki. Ypač daug keblumų turėjau su linksniavimu, bet užsispyriau ir įvei-

Prof. P. Galaunė pasakoja apie savo praeitį. Greta žmona - Kazimiera Galaunienė.
V. Gulmano nuotr. (1987)

kiau.

Jaukios pastogės šeiminkė mūsų pokalbį trumpam nutraukė, pakviesdama prie tradicinio arbatos puodelio.

Paulius Galaunė, kaip ir kiti vyriausios kartos atstovai, kartais vardan humoro mėgdavo įterpti vieną kitą barbarizmą, kas paspalvindavo pokalbį. Taip ir čia. Susėdus prie stalo, jis tarė žmonai: "Sėsk, mano meile, antrą kartą vistiek jau neiš-

tekėsi, dar truputį, pakaliskinsim (pakalbėsime, paplepėsime – rusicizmas. V.G.). O dabar dar viena istorija, kurią pasakojo kun. Juozas Tumas, gyvenęs pas Galaunę, kai remontavo jo butą.

– Panaikinus spaudos draudimą 1904 metais, buvo galima laisviau gyventi. Ta čiau 1905 m. vėl prasidėjo reakcija, suvaržymai. Su procesijomis iš vieno valsčiaus į kitą keliauti buvo galima tik su ispravniko leidimu, o daugelis rusų valdininkų buvo dideli mėgėjai išgeriti, ypač svetima sąskaita. Ir štai kun. Tumas, kaip klebonas, rengė procesiją, norėdamas pavandavoti, pažiūrėti, kaip kitur žmonės gyvena. Leidimui buvo paduotas pareiškimas, beliko tik gauti atsakymą. Procesijos laikas artėjo, bet atsakymo vis nėr. Štai pasirodė uradnikas, nešdamas užlipintą voką. Tada gi galiojo nerasytas įstatymas, kad atnešusiam reikia ištraukti butelį degtinės. Kadangi kun. Tumas buvo abstinentas, nusiuotė šeiminkę į monopolį, kad gautų porą litrų. Tuo metu atėjo ir pašto viršininkas, padėjo tuštinti gėrybes. Įpusėjus uradnikas tarė:

"Matai, pastojatėliau (klebonas, V.G.), koks niekšas tas ispravnikas. Per mane atsiuntė neigiamą atsakymą dėl procesijos, o jūs dar butelį pastatėte. Koks jam reikalas dėl tikėjimo? Sako, kad mahometonai savo mečetėse ir tie užpakalius pasiplauna, o čia katalikams neleidžia vieniems pas kitus nueiti. Beje, o kas tokie buvo Chazim ir Macerini? Kun. Tumas atsakė, kad vienas buvo žymus Azijos muzikantas, o kitas – prancūzų valstybės veikėjas.

Tuo tarpu pašto viršininkas, jau gerai paėmęs, ėmė verkėti. Paklaustas, ko pasi-leido į ašaras, atsakė, jog jam gėda, kad papuolė į padorių žmonių kompaniją, kurie kalbasi apie aukštas materijas, o jis nieko nesupranta...

Tokių ir panašių prisiminimų kun. Tumas turėjo begales ir, kaip pasakojo prof. Paulius Galaunė, galėdavai jų klausytis su malonumu ir kvatotis.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOS TARYBOS

KREIPIMASIS Į PASAULIO TAUTAS

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, paskelbusi nepriklausomos Lietuvos valstybės tęstinumą ir sugrįžimą į laisvųjų pasaulio šalių šeimą, tikisi jų broliško solidarumo ir paramos.

Mūsų sprendimas nėra nukreiptas nė prieš vieną valstybę, nė prieš vieną Lietuvoje gyvenančią tautybę. Tai kelias, kuris leidžia užtikrinti Lietuvoje žmogaus, piliečio ir tautinių bendrijų teises, atsiverti laisvam bendravimui, įnešti mūsų atsakomybės ir darbo indėlį į kuriamą teisingumą ir santarvės pasaulį.

Tepadeda mums Dievas ir visi geros valios žmonės.

L. Sabutis
Lietuvos Respublikos
Aukščiausios Tarybos Sekretorius

V. Landsbergis
Lietuvos Respublikos
Aukščiausios Tarybos Pirmininkas

Vilnius, 1990 m. kovo 11 d.
priimta 22:45 Lietuvos laiku

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

■ Iaiškai Dirvai

A. Svilonio pamokslas

Nesenai gavau "Lietuvių Balso" sausio 13 d. straipsnio iškarpą, kuriame A. SVILONIS išpėja, kad Lietuva dar pavergta. Autorius tame straipsnyje kritikuoja mane už "Dirvos" lapkričio 30 d. numeryje tilpusią mano korespondenciją apie V. Petkaus ir A. Terlecko pranešimą Clevelando lietuvių visuomenei. Ponas Svilonis, kaip paprastai, kritikuo-damas mano pasisakymus spaudoje (anuomet, kada buvau JAV LB Krašto valdybos pirmininku), sugeba išsprauti savo 'interpretaciją' iš mano teigimus. Rezultate tie teigimai nėra tie patys, kuriuos aš rašiau. Iš kitos pusės – jie tiek panašūs, kad gali suklaidinti tuos skaitytojus, kurie nebuvo skaitę mano pasisakymų Dirvoje. Ši kartą iš p. Svilonio rašinio labai sunku suprasti – ar aš tvirtinau, kad LP Sąjūdyje "nors ir yra dorų žmonių, bet 5 ar 6 nedori valdą Sąjūdžio seimą ir darą niekšybes".

Dirvoje tilpusioj mano korespondencijoje aš tik nusistebėjau, kad A. Terleckas, savo kalboje Clevelande, kėlė skaudžius kaltinimus Sąjūdžiui – svečiuose, kur Sąjūdžio nariai neturėjo galimybės jam atsakyti. Iš kitos pusės, atmesti visą Sąjūdžio veiklą – daleidžiant, kad jame buvo keli išbrovėliai, – nėra labai etiška, prisiminus, kad ir Kristaus apaštalų tarpe taip buvo pakliuvęs Judas ...

Po A. Terlecko pranešimo Clevelande jau praėjo 3 mėnesiai – dabar turbūt ir p. Terleckui jau aišku, kad Sąjūdžio pasirinktasis parlamentarinis kelias yra teisingas, nes šį kartą ir Lietuvos Laisvės Lyga rėmė Sąjūdžio išstatytus kandidatus į Lietuvos aukščiausiąją tarybą. Dar ne galutiniais duomenimis skaičiuojant, Sąjūdžio parlamentarai išsikovojo absoliučią daugumą Taryboje. Nereikia būti dideliu pranašu tvirtinti, kad toji Taryba dar šiais metais paskelbs pasauliui, kad Lietuva vėl laisva ir nepriklausoma!

A. Svilonis savo rašiny mokė mane, kad Lietuva nėra Lenkija. To aš niekada neginčijau. Pasirodė, gal ir p. Sviloniui, kad ir mažutė, bet labai drąsi ir vieninga mūsų Lietuvėlė, gali – panašiai kaip Lenkija – reikalauti iš pavergėjų to, kas Jai teisėtai priklauso.

A. Svilonis lyg sulygina mane su tais, "kurie beveik pusę šimto metų buvo okupanto penimi melu ir už tat vos tris mėnesius pabuvęs Lietuvoje, jau nebeatskiria

melo nuo tiesos, klastos ir apgaulės". Dar p. Svilonis mane kaltina, kad neberašau, jog Lietuvoje okupaciją saugoja Raudonoji armija.

Toks naivus reikalavimas! Nejaugi tik iš p. Terlecko pranešimo p. Svilonis sužinojo, kad Lietuva dar tebėra okupuota?

Kas liečia Lietuvos pažinimą, tai aš būsiu nekuklus ir p. Svilonio dėmesiui prisi-pažinsiu, kad ten lankiausi 5 kartus per paskutinius 13 metų – kaskart po du ar tris mėnesius. Priedo bendradarbiauju su Lietuvos moks-lininkais medicinos srityje -

Jūs nepatikėtumėt... Atbalsis į vieną laišką

Dėkodamas Vincui Trumpai už nuoširdžią padėką, kad gražiai įvertinau jo knygą LIETUVA XIX AMŽIUJE", nenorėčiau tačiau sutikti, kad tos recenzijos antraštėje be pagrindo komunistų veikėją Vincą Kapsuką būsiu pavadinęs tautiniu išgama. Taip jis laiške rašė Dirvos nr. 9, 1990. III. 1 d.

Nepaisant V. Kapsuko socialistinio ir dar lietuviškai patriotinio revoliucingumo jaunystėje, tokios nuomonės buvau ir tebesu, tarp kitko, dėl šių motyvų: –

– Pirmajam pasauliniam karui baigiantis, iš Amerikos 1917 metais nuvykęs Rusijon, Kapsukas įsijungė į Rusijos komunistų-bolševikų partiją, sutiko ir uoliai ryžosi būti įrankiu Kremliaus kontrolei vėl užgrobti Baltarusiją ir Lietuvą;

– Keliais 1918–19 metų tarpsniais, raudonarmiečių padedamas jis mėgino Vilniuje įkurti santvarką ir vyriausybę, kurios uždavinys ir siekimai buvo neabejotinai vėl įjungti Lietuvą jau į komunistinės Rusijos politinę ir ideologinę orbitą;

– Abi tokios akcijos parodė jo atsiskyrimą, dargi priešiškimą anuometinės nepriklausomos Lietuvos valstybės sąjūdžiui, t.y. Lietuvos valstybinių interesų išdavimą ir tautinį išsigimimą;

– Vėliau pastoviai apsigyvenęs Maskvoje, jis redagavo komunistinio pagrindo spaudą, rašydamas pikčiausius išpuolius prieš "buržuazinę Lietuvą", ypač niekindamas jos politikos ir kultūros darbuotojus, dargi anuomet kairiuosius rašytojus "trečiafrontininkus", kam jie nebuvo pakankamai paklusnūs sovietinės kompartijos potroškiams;

– Ir kadangi jis po to visą

rašome bendrus mokslinius darbus, darome tyrimus. Kadangi mano tyrimo darbus finansuoja JAV federalinė valdžia, tai visi mano atspausdinti darbai yra paskleidžiami mokslininkų tarpe visam pasaulyje, ergo – ir SSSR.

Dabartinę Lietuvą gerai pažįstu ir iš savo šeimos, kuri visa buvo ištremta. Tėtis mirė Sibire, mama su sesute dar gyvena tenai, du broliai iš Sibiro nesenai sugrižo, o trečiąjį brolių sušaudė stribai.

Už tat, p. Sviloni, mestas kaltinimas, kad aš nebeskiri-ties tiesos nuo melo ir apgaulės, mane stipriai užgavo.

Su pagarba,

Antanas Butkus

Cleveland,
1990.3.5

bės istorijos klastotes, gana drąsiai siekia atsiskirti nuo Lietuvos okupantų, valstybės išdavikų ir tautos išgamtų nešvankios hipotekos – ir jau oficialiai išbraukia ne-jaukią Kapsuko pavardę nuo Vilniaus Universiteto, Marijampolės miesto ir berods nuo kitokių Lietuvos sukolchozinimo iškabų.

Tai, sakykim, vėliausioji dabarties istorija.

Tik vienas mūsų brangus bičiulis ir istorikas Vincas Trumpa, kaip matyti iš jo laiško, tuo dar abejoja ir priešinasi netgi mano kuklaus straipsnio antraštei; kam aš, jo nuomone, be pa-

Ne Pabaltijys, bet Baltijos valstybės

Praėjusių metų lapkr. 16 "Dirvos" numeryje geografą iš Lietuvos dr. Vytautas Gudelis įtikinėja, kad lietuvių kalboje vartotina ne 'Baltijos valstybių' terminas, bet 'Pabaltijo valstybių'.

Du jo teigimai priimtini be diskusijų: vienas, kad "terminas 'Pabaltijys' nėra palyginti senas ir sudarytas greičiausiai nusiziūrėjus į rusišką terminą 'Pribaltika'", antras, kad "geografijos, kaip ir kitų mokslų, terminai bei sąvokos turi būti aiškūs ir vienareikšmiai". Tik visa bėda, kad paties profesoriaus aiškinimas yra taip labai suveltas, kad jokiū būdu iš jo argumentacijos neplaukia siūloma išvada: "kalbant apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos užimamą teritoriją kaip visumą, lietuvių kalboje vartotini pavadinimai 'Pabaltijys, Pabaltijo respublikos, Pabaltijo valstybės'".

Jis tame straipsnyje aiškina, kad "vienai 'Pabaltijui' priskiria tik Lietuvą, Latviją ir Estiją, o kiti – visą Tarybų Sąjungą priklausančią Baltijos pajūrio teritoriją nuo Vyborgo iki Kaliningrado". Pats profesorius pateikia savo nuomonę, būtent, – kad 'Pabaltijys' kaip fizinės geografijos terminas, tevertojamas tik rusų ir lietuvių kalbose, ir juo suprantamas tik 'Rytų Pabaltijys'. 'Rytų Pabaltijui' jis priskiria "Leningrado sritį, Estiją, Latviją, Lietuvą ir Kaliningrado sritį", bet tada nesuprantama, kodėl jis pats nesiremia savo pateiktu argumentu ir išvadoje siūlo tik Lietuvą, Latviją ir Estiją vadinti 'Pabaltiju'. Non sequitur!

Jei neklystu, iki maždaug 1988 Lietuvos spaudoje buvo naudojamas tik 'Pabaltijo' terminas. Šiuo metu ten dažniau sutinkame terminus – "Baltijos valstybės, šalys, kraštai, tautos, respublikos". Šis terminas dažniausiai girdimas ir per Vilniaus radiją.

grindo Kapsuką kvalifikavęs kaip tautinį išgamą.

Aš gi greičiau spėčiau, kad šiuo žodžiu nieko nepasakiau per daug, gal tik per mažai...

O linksmiausia bei juokingiausia mūsų istorijoje yra tai, kad, kaip matot, Santos Monikos ir Los Angeles tautiečiai viešais laikais pradėjo susirašinėti ne tarpusavy, o per Clevelando Dirvą.

Nepatikėtumėt, kad tai ne sviestas, – kaip dabar čia rodoma viename TV skelbime.

Bronys Raila,

Los Angeles, Ca.

Savaitraštis "Literatūra ir menas" (1990 vasario 10) praneša, kad Lietuvoje buvę pakartotinai nutarta vartoti 'Baltijos šalių' terminą, o ne 'Pabaltijo'. Besilaisvinanti ne tik iš politinių, bet ir kultūrinių varžtų tauta kratosi okupacijų sąlygose prikerėjusių kalbinių usnių.

Vakarų pasaulio kalbose Lietuva, Latvija ir Estija, kaip geopolitinis vienetas, turi 'Baltijos valstybių, šalių, tautų, respublikų' pavadinimą. Rusai Baltijos tautoms padovanojo 'Pabaltijo' terminą, bet atėmė jų laisvę. Sunku suprasti, kodėl išeivijos spauda, priešingai spaudos praktikai laisvėjančioje Lietuvoje, vis labiau pamilsta 'Pabaltijį' kada tos tautos dar lemtingus žingsnius į laisvę. Ačiū Dievui, pačiuose rusuose jau atbunda humanistinis jausmas ir pasirodo tendencijos baigti tautų pavergimo politiką. Reikia laukti, kad iš prof. Gudelio pavadintos "Tarybų Sąjungai priklausančios teritorijos", nuo Vyborgo, per Estiją, Latviją, Lietuvą iki Karaliaučiaus krašto, sovietai geranoriškai pasitrauks, o mes jiems grąžinsime jų 'Pribaltiką'.

Išeivijos lietuviai Lietuvą, Latviją ir Estiją, kartu paėmus, turėtų vadinti 'Baltijos valstybėmis, šalimis, tautomis' ir t.t., kaip kad daro Lietuvos lietuviai ir Vakarų pasaulis. Jei jau kas labai nori pasilikti rusiškąjį skolinį 'Pabaltijį', galėtų jį vartoti erdvei apie Baltijos jūrą žymėti, kas angliškai vadinama 'Baltic rim' ar kar-tais lietuviškai – 'Baltijos jūros baseinu'.

Juozas Kojelis

RN – ASSOCIATE DIRECTOR OF NURSING (reports to director). Responsible for quality assurance and infection control program for 194 skilled bed facility. Call Jim Magnuson, Jackson County Medical Care Facility. (517)783-2726.

KOMUNIZMO MIRTINOJI KRIZĖ

Slapyvardžiu "Z" pasirašęs N.Y. Times korespondentas rašo, kad 1989 metai pakliūs į istoriją, kaip komunizmo mirtinoji krizė ne tik nuo Baltijos jūros iki Rusijos gilumos, bet taip pat nuo Berlyno iki Kinijos.

Jis rašo, kad nors glasnost ir perestroika turi gerų norų, tačiau jų įgyvendinimas, vietoje kad išgydytų mirtinąją krizę, ją dar labiau paaštrino. Tas atsitiko dėl to, kad tai – kaip ir visos 'minkštosios' komunistinės sistemos, – eina prieš komunizmo sistemos logiką, kurią bandoma išgelbėti. Gorbačiovas mėgina skatinti 'minkštąjį' komunizmą per struktūras ir žmones, kurie yra užprogramuoti į 'kietąjį' komunizmą. Tačiau pastarasis tėra vienintelis komunizmas, kuriam dominuoja partijos primatas. Dėl to Gorbačiovo pertvarkos instrumentas yra komunistų partija, kuri ir yra pagrindinė sovietizmo nesėkmės priežastis.

KUR PASUKTI – KINIEČIŲ AR LENKŲ - VENGŖŲ KELIŲ?

Kokia yra išeitis iš tos dilemos? Kraštas yra kryžkelėje. Eiti kiniečių, ar lenkų - vengrų keliu?

Gorbačiovas tikriausiai norėtų eiti pastaruoju keliu, nes gi kiniečių kelias nuo 1989 m. birželio yra reliatyvus laisvos rinkos kelias politinės ir karinės diktatūros valdžioje. Priešingai, lenkų - vengrų kelias reiškia tikrą demokratiją.

Rusijoje ekonominė krizė dar didesnė negu Lenkijoje ar Vengrijoje. Tačiau ten yra tikra demokratija, kai tuo tarpu demokratizacija dar net nepradėta įgyvendinti Rusijoje.

Iš tikrųjų visos komunistinės valdymo formos yra nulemtos pražūčiai. Jeigu privatus ūkis ir laisva rinka yra reformos ekonominiai tikslai, tai partijos planavimas nereikalingas. Dargi kenksmingas. Gi jei daugiartinė sistema, laisvi rinkimai ir įstatyminė valstybė yra reformos tikslas, tai dviguba administracija – partijos ir valstybės – pasidaro ne tik nereikalinga, bet net ir kenksminga.

Nėra trečio kelio tarp leninizmo ir laisvos rinkos, tarp bolševizmo ir konstitucinės valdžios. Noras įvesti rinką ir demokratizaciją privedė prie civilinės visuomenės atgaivinimo ir toji visuomenė reikalinga civilinių įstatymų. Tačiau įstatymais tvarkoma visuomenė nėra suderinama su noru išlaikyti įstatymų nebojančią, bet vadovauti norinčią komunistų partiją.

Lietuvos išsilaistvinimo kelias

Ar jis įmanomas be Gorbačiovo pagalbos

(2)

Dr. Antanas Butkus

Ateis momentas, kada reformos peržengs į būtinumo stovį likviduoti partijos vadovaujamą rolę ir taip pat sugriauti visas jos sukurtas struktūras. Rusija ir Centrinė Europa jau pasiekė tą kritišką momentą. Ligšiolinė klaidingai suprasta problema – kaip pertvarkyti leninizmą, – perleidžia vietą tikrajai problemai – kaip išsilaistvinti iš komunizmo.

Pertvarka nėra išeitis, o tik pernamasis punktas į tą išsilaistvimą. Milovan Dilon jau senai numatė, kad komunizmas nesireformuoja, o tik disintegruoja.

IŠSILAISTVINIMAS RUSIJOJE BUS PATS SUNKIAUSIAS

Išsilaistvinimas iš komunizmo nebus greitas nei lengvas. Ypatingai sunkus jis bus pačioje Rusijoje, kuri jame išbuvo jau virš 70 metų. Šalia to, Rusijos komunistų partija yra nacionalinė institucija, o ne svetimųjų primesta, kaip kad Pabaltijy.

GLASNOST ATVĖRĖ SOVIETŲ PILIEČIŲ AKIS

Sovietų Rusijoje komunistai gali teisintis, kad į valdžią yra atėję per populiarių sukilimą, gi komunizmas Rytų Europoje buvo įvestas svetimos jėgos pagalba. Dėka glasnost sovietų piliečiai sužinojo, kad tie, kurie po revoliucijos atsirado valdžioje, yra gengsteriai, sukčiai, neišmanėliai. Perskaitę Solženycino "Gulag Archipelag" jie sužinojo kiek buvo išžudyta, ar mirė nuo bado stovyklose. Sovietijoje žmonės apsirato su faktu, kad korupcija, prostitucija, narkotikai ir alkoholis klesti visuomenėje, nors toji visuomenė oficialiai buvo laikoma idealiu visuomenės pavyzdžiu.

Šiuo metu vienas po kito užkietėję biurokratai yra pakeičiami liberalesniais. Liberalizmas jau pradeda reikštis, bet ekonominių reformų rezultatų dar nesimato. Mat ūkininkas nori, kad žemė, kaip ir žmona, būtų jo vieno nuosavybė.

Sovietų spauda šiuo metu yra pilna fašistinės propagandos. Aparachikams netiek rūpi kaip iš bėdos išbristi, kaip kad rasti tą, kurį būtų galima už nesėkmės apkaltinti.

LENINO PALAIKAI – PARALIŽUOJANTI ĮTAKA

Nors komunistinė ideologija jau senai numirė, bet ji vis dar, kaip lavonas trobo-

je, tebėra įtakinga. Lenino nepalaidotas kūnas tebėra paraližuojanti įtaka socialinei sąžinei. Aparachikai nenori Lenino palaidoti žinodami, kad drauge su jo palaidojimu bus pagaliau palaidota ir jo ideologija.

Gorbačiovas tvirtina, kad visuomenės pilnas potencialas tegali būti išvystytas tik pilnoje laisvėje. Tačiau dar taip nesenai jis neigė privačią nuosavybę ir tvirtino, kad komunistų partija neatsisakys valdžios monopolio, kad tuo neatsimesių nuo socialinių principų ir nebūtų išduoti komunistiniai idealai. Jis iki šiol dar nepasakė, kaip toji ištikimybė gali būti suderinta su laisve ir demokratija. Drausdamas privačios nuosavybės grąžinimą, Gorbačiovas pats sau prieštarauja.

Praėjusių metų Frankfurto Taikos premijos išskilme se tuometinis opozicijos vadas, dabartinis Čekoslovakijos prezidentas Václav Havel išpėjo saugotis "ambicinų" žodžių terminologijos. Jis tuomet sakė, kad Gorbačiovas nori išsaugoti socializmą su laisva rinka ir pilna spaudos laisve.

Socializmas – tai "bejėgių pajėga", sakė V. Havel. Bejėgiams – tai atbudimas galvoti. Bet – galvoti apie ką?

Tai pasidarė skubi ir svarbi problema Rytų Europoje: tiems, kurie nori senąjį socializmą visai išmesti, ar jį reformuoti ir iš naujo aptarti kas yra socializmas. Valdžios ir jų opozicijos žmonės turi išpėti kas yra socializmas.

Daug kas kalba apie švediską ar austrišką socializmą tačiau tie socializmai netinka eksportui į kitus kraštus. Sovietuose tebėra didelis plyšys tarp abstrakcinio galvojimo kas yra socializmas ir pajėgumo praktiškai spręsti susidariusias problemas. Užtat tenka saugotis žodinių pažadų, kad jie nepavirstų nihilizmu.

Tuomet, kai komunizmas žlunga kaip Sąjungos ekonominė sistema, Gorbačiovas dar vis smarkiai kovoja, kad išlaikytų jo politinę sistemą. Dabartinė Amerikos naivi ir euforinė galvosena teikti pagalbą Gorbačioviui apsunkins komunistinio monopolio pašalinimą, pratešdama tą kovą už pašalinimą ir tuo pačiu suteiks daugiau skausmo sovietų piliečiams, kurie turės tik ilgiau kentėti po nebeveikminga komunistine valdžia.

AR GALI GORBAČIOVAS IŠ DABARTINĖS KRIZĖS IŠEITI LAIMĖTOJU IR – AR REIKIA JAM PADĖTI?

Norint pilnai atsakyti į tuos kalusimus, sako ponas "Z", reikia juos perfrazuoti. – Laimėti ką ir padėti ką daryti? Jei pertvarkos laimėjimu mes norime, kad komunistinė sistema būtų ekonominiai efektyvi ir politiniai demokratinė, tai atsakymas turėtų būti NE! Leninistinė sistema jau 1970 metais priėjo liepto galą. Šiuo atveju bet kokia Vakarų valstybių pagalba, kad išlaikyti ar pagerinti egzistuojančią sistemą, būtų beprasmė. Šiame reikale Gorbačiovas jau atsidūrė už išgelbėjimo ribos. Taip teikiama pagalba veiktų net prieš tikruosius sovietų piliečių interesus, taigi ir prieš tarptautinį stabilumą (kurio siekia JAV vyriausybė) veiks priešingai, kaip kad priešingai veikė vakarų kreditai Lenkijai 1970 metais, nes toji pagalba tikrai prailgintų agoniją.

Jeigu pertvarkos pasisekimą laikytume persitvarkymą iš diktatūrinės ekonomijos į demokratiją ir laisvą rinką, tai ir čia atsakymas, deja, turi būti NE!

Pirmoje eilėje toks persitvarkymas nėra dabartinės pertvarkos tikslas. Jos tikslas yra išgelbėti kas dar galima iš dabartinės sistemos, darant minimalias nuolaidas ekonomijoje ir žmogaus laisvių realizavime.

Antra, ir dar svarbiau yra tai, kad tokia transformacija atimtų iš partijos vadovaujančią rolę ir tuo pačiu priverstų komunizmą prie susilikvidavimo.

KONSTRUKTYVI VAKARŲ VALSTYBIŲ PAGALBA

Nežūrint į tai, kokie būtų sovietų vadų norai, įvykiai spaudžia ir veda prie komunistinės sistemos sunykimo – neatsižvelgiant ir į tai, kokie bus jų vadai ateityje. Ir čia Vakarų pagalba galėtų suvaidinti konstruktyvią rolę:

1. Sumažinti abipusiai slegiančią nusiginklavimo naštą;

2. Vakarų pagalbą teikti ne sovietų institucijom, bet privačiai biznio iniciatyvai, kuri mėgintų įvesti laisvą rinką. Tai būtų galima atsiekti organizuojant laisvas ekonomines zonas, veikiančias per tarptautinį valiutos fondą. Tos zonos galėtų būti Pabaltijo valstybėse, Armėnijoje, ar sovietų rytuose. Panašūs mėginimai da-

bar daromi Lenkijoje.

Kiekvienu atveju išsilaistvinimo kelias iš komunizmo bus ilgas ir sunkus. Jis nebus nei lygus, nei progresyvus, k.a. integravimas į "Bendrą europietiską namą" – kokią nedrąsiai siūlo Gorbačiovas. Greičiausiai bus daugiau krizių, kurios atneš tolimesnes ir labiau realias reformas. Komunistų partija, lyg apdažyta su pertvarka ir demokratizacija, laikysis iki galo išsiurbusi į pavergtąsias tautas. Gorbačiovas yra susirūpinęs tik grėsiančia krize, bet ne dėl noro asisakyti savo geležinės kontrolės. Kai tik vakarų valstybės palengvins sovietų ekonominę naštą, pastarųjų noras persitvarkyti ir sudemokratėti sumažės ir taip totalitarinė sistema dar išsilaikys. Taigi, dabartinis JAV administracijos noras padėti Gorbačioviui išsilaikyti valdžioje yra neįmanomas, net kenksmingas tikrosios demokratijos ir laisvosios rinkos įvedimui.

"ADVOKATAS" SCHAEFLER PRAŠOVĖ PRO ŠALĮ

Rašytojas Robert Schaeffer (NY Times, 1.3.90) ragina lietuvius pasilikti Sovietų Sąjungoje, nes pasitraukimas iš jos nevėstų prie demokratijos. Priešingai, rašo RS, pasitraukimas atitolintų demokratiją. Separatizmas grąšina sužlugdyti demokratiją Sovietų Sąjungoje, kaip kad civilinis karas apsunkino demokratijos įvedimą JAV-se. Valstybių padalinimas bei atskyrimas daugelyje valstybių, k.a. Korėjoj, Kinijoj, Vietname, Indijoj ir kitur padarė daug žalos, paliko daugelį žmonių kitoj sienos pusėj.

Abu šie RS argumentai už lietuvių pasilikimą Sovietų Sąjungoje neišlaiko kritikos.

1. Atsiskyrusi Lietuva neturės civilinio karo pavojaus, nes ji yra vienalytė tauta, kurios virš 80% jau dabar pasisako, kad nori išstoti iš Sovietų Sąjungos.

2. Lietuva siekia atgauti tik savo žemes, kurias iš jos išplėšė sovietų armija, okupuodama Lietuvą, gėdingo Stalino-Hitlerio pakto dėka.

3. Be reikalo RS baiminasi, kad atsiskyrusi Lietuva gali skriausti savąsias tautines mažumas. Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis aiškiai liudija visiškai priešingus faktus – lietuviai mokėjo sugyventi su savo tautybių mažumom abipusėje pagarboje ir respekte.

Pabaltijo tautos nėra integrali Sovietų Sąjungos dalis, o tik jos okupuotos suvereninės valstybės. Kadan gi jos yra, palyginamai, mažai kraštai – sovietų saugumui neturėtų daug reikšti.

(Nukelta į 8 psl.)

Lietuvos išsilaisvinimo kelias...

(Atkelta iš 7 psl.)

Tiesa, kad sovietų imperija braška, bet tik ne dėl to, kad pabaltiečiai nori išsivaduoti. Ji braška dėl to, kad jos komunistinė ekonomija bankrutuoja, nebesugebėdama savų piliečių nei apręgti, nei išmaitinti.

Tegul RS negąsdina, kad išsilaisvinę pabaltiečiai pakliūs į akligatavį. Jie dabar visom jėgom bando iš jo ištrūkti.

JUODOSIOS MASKVOS DIENOS

Sovietų Sąjunga išgyvena krizę, kurią TV komentatoriai pavadino "Juodosios Maskvos dienos". Jų teigimu toji krizė pareikalauja radikalių pakeitimų. To pasėkoje atsiradusios nebesukontroliuojamos jėgos ves Sąjungą į kryžkelę, kurioje tėra tik du posūkliai:

1. Tikroji daugpartinė demokratija su besąlyginiu žemės atidavimu valstiečiams ir privačia ekonomija, arba –

2. Viešumo ir demokratijos atsisakymas ir grįžimas prie griežtos ekonominės centralizacijos.

Vidurinysis kelias – pertvarka su palaipsniu demokratizacija ir sau prieštaraujanti ekonomikos decentralizacija bei vienos partijos diktatūros išsaugojimas, – jau nebeatitinka nei kairiųjų nei dešiniųjų sluoksnių.

Politinės ir ekonominės situacijos destabilizacija kasdien didėja, nes ligšiolinės reformos įvedė kraštą į krizę, kuri veda prie anarchinės orgijos. Per vėlu kalbėti, ar sovietams reikia daugpartinės sistemos, nes toji sistema jau čia. Nebeturime kaltinti pertvarkos už komunistinės politinės struktūros sužlugimą Rytų Europoje. Jeigu Maskvos komunistai neatidarys demokratinį kanalų, kuriais žmonės galėtų pareikšti savo nepasitenkinimą, tai ir Sovietų Sąjunga paseks Rytų Europos pavyzdžiu. Per stagnacijos ir melo dešimtmečius Sąjungoje prisirinko tiek sprogstamosios medžiagos, kad ilgesnis delsimas gali atnešti labai didelį ir pavojingą sprogimą Sąjungos viduje. Tad šias medžiagas reikia kuo skubiausiai išmuntuoti.

AR 30 BILIJONŲ DOLERIŲ DAR GALĖTŲ IŠGELBĖTI SOVIETŲ EKONOMIJĄ?

Maskvoje gimęs ekonomistas N. Shmelevas pareiškė, kad Gorbačioviui nėra pavojaus politiškai, o tik ekonomiškai. Jeigu negatyvūs ekonominiai poslinkiai nebus sustabdyti ir atsukti

atgal, per du ar tris metus įvyks visiškas vartotinių prekių sunaikinimas, bus visotinas produktų racionavimas ir juodoji rinka. Jis siūlo surasti 30 bilijonų dolerių ir už juos importuoti prekes.

Tą reikia atlikti palaipsniui. Pradžioje tik keliuose rajonuose ūkininkams mokėti tvirta valiuta. Jų pagaminti viršnorminiai produktai sukauptų \$5-6 bilijonus kasmet už dabar importuojamus maisto produktus.

Šiuo metu 15% pagamintos mėsos ir 60% daržovių bei vaisių sunaikinama. Reikia sustabdyti brangiai kainuojančius projektus dešimčiai metų, atsisakyti tarptautinių išipareigojimų, k.a. subsidijų Kubai. Ieškoti komercinių bankų paskolos, skolintis už aukso atsargas (CIA spėjimu tai yra apie 30 bilijonų dolerių). Ir

1. Išdalinti žemę norintiems ūkininkauti;
2. Įsakyti valstybei ūkininkams mokėti rinkos kainą;
3. Atleisti daugumą ž.ū. administratorių ir
4. Išlyginti kainas pagal realią jų vertę.

Valstybinis biudžeto deficitas siekia \$150 bilijonų. Ne veltui Gorbačiovas taip trokšta nusiginklavimo, kad tą deficitą sumažintų. Didžiausia bėda, tai prekėmis nepadengti rubliai – \$225 bilijonai. Jie gali iššaukti milžinišką infliaciją. Shmelevas siūlo importuotais produktais sugrąžinti iš žmonių tuos laisvuosius rublius, mokant už juos kaip galima pigiau ir tuo sumažinti infliaciją.

Šešiasdešimtieji šio šimtmečio metai išpopuliarino taip vadinamą "Gėlių vaikų" (Flower children) kultą. Jo pasekėjai agitavo už taiką ir ją mylinčias šalis. Taikos apaštalai nematė sovietų nusikaltimų žmogaus teisių laizyme. Jie tik smerkė JAV apsiginklavimą, nežiūrindami to, kad po II-jo Pasaulinio karo JAV, kaip ir kiti Vakarų kraštai, smarkiai nusiginklavo. Gi Sovietų Sąjunga priešingai – sparčiai ginklavosi.

Buvusio JAV prezidento Reagano vyriausybė pamatė sovietų kėslus ir pati pradėjo apsiginkluoti. Būdamas ekonomiškai ir technologiškai pajėgi, ji galėjo lengvai konkuruoti su sovietais, o pastarųjų ekonomija tų lenktynių pakelti negalėjo.

Kai komunistai prarado apsiginklavimo lenktynes, tikroji karo grėsmė sumažėjo. Ir dėl to lozungai "Už taiką" prarado didesnės reikšmės, nebesutraukdami didesnės masės kad ir mažai

informuotų žmonių, kurie "gėlių vaikų" kulto metu į Sovietų Sąjungą žiūrėjo kaip į žmonijos išgelbėtoją.

Sovietų Sąjunga, patekusi į didžiulę ekonominę krizę, atvedė Gorbačiovą į valdžią. Jo įvesta atvirumo ir pertvarkos politika pasinaudojo sovietų satelinės valstybės, kurioms rūpėjo ne tik demokratija, bet tai pat ir išsilaisvinimas iš sovietų orbitos. Kremliaus valdovai, kad ir labai būtų norėję, to išsilaisvinimo nebegalėjo sustabdyti. Išardytos Berlyno sienos plytos pasidarė laisvės siekiančiųjų simbolinės relikvijos. Abiejų Vokietijų susijungimas pasidarė ne karą laimėjusių sąjungininkų, bet pačių vokiečių reikalas.

Tokiu žaibišku pasikeitimu susirūpino ne tik Kremlius, bet taip pat ir JAV vyriausybė, kuri net ir į išsilaisvinančias Pabaltijo valstybes pradėjo žvairai žiūrėti bijodama, kad jos nepakenktų Gorbačiovo pertvarkai ir visai nesuprasdama, kad toji pertvarka nebegali išgelbėti sovietų nuo ekonominės katastrofos ir dėl to negali atvesti į demokratiją.

Vasario 24 d. rinkimai paliko Lietuvos komunistų partiją mažumoje. Naujasis parlamentas paskelbs pasauliui, kad Lietuva laisva ir nepriklausoma valstybė.

Gorbačiovas išsikovojo naujam Sovietų Sąjungos prezidentui – kuriuo jis pats bus išrinktas sekančioje sesijoje, – nepaprastai dideles teises, žymiai pralenksiančias JAV prezidento teises. Nuo Gorbačiovo labai daug priklausys, ar Lietuvos išsilaisvinimas bus lengvas, ar sunkus.

IŠSILAISVINIMAS, TAČIAU, ATEIS – SU AR BE GORBAČIOVO PAGALBOS!

NEPRIKLIAUSOMYBĖS DEKLARACIJA

Kai šį Dirvos numerį skaitysite, Lietuva jau bus deklaravusi Nepriklausomybę: Bill Keller, NY Times vyr. korespondentas Maskvoje (3.6) paskelbė dr. K. Prunskienės tvirtinimą, kad š.m. kovo 11 d. susirinks naujai išrinktoji Lietuvos Aukščiausioji taryba ir paskelbs Nepriklausomybės deklaraciją.

Amerikos TV pranešė, kad šią savaitę buvo susirinkę LP Sąjūdžio nariai, išrinkti į Tarybą ir sudarę Tarybos narių absoliučią daugumą. Šią žinią man taip pat telefonu patvirtino Vilniuje gyvenantieji bendradarbiai. Pagaliau, šios Dirvos pirmame puslapyje skaitysite jos nuolatinio bendradarbio V. Meškausko

straipsnį. Visų tų faktų aki-vaizdoje noriu drąsiai tvirtinti, kad Lietuva jau pasiekė Zenitą – įkopė į statųjį ir aukštą laisvės kalną.

Kaip nusileidimas į pakalnę – taip ir Lietuvai pasiekimas normalaus gyvenimo laisvėje bus ilgas ir sunkus. Jau dabar Gorbačiovas tvirtina, kad Lietuva turės sumokėti Maskvai 33 bilijonus auksu padengtos valiutos ir atiduoti jiems Klaipėdos uostą.

Šie reikalavimai yra virš įžūlumo ribos. Tai tik jokiais faktais nepagrįstas gadinimas ir aiškiai parodo, kur stovi Gorbačiovo skelbtoji pertvarka ir tai, kad Gorbačiovas nėra laisvės siekiančiųjų pusėje.

Lietuvos Mokslo akademija jau yra paruošusi kontrareikalavimus ir prie derybų stalo juos pateiks. Tuomet paaiškės, kas skolingas kam ir už ką.

Netenka pripažinti, kad ir išeivijos lietuviams atsistojo milžiniški darbai prieš akis. Kaip niekad reikia visų mūsų darnaus sutarimo ir ryžtingo darbo bei aukų. Tikiu, kad mūsų veiksniai

imsis iniciatyvos tuoj pat sušaukti Lietuvių kongresą. Šalia darbų sukonkretinimo ir jų pasiskirstymo tas Kongresas galės daug pasitarnauti ir JAV vyriausybės Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo jau ir DE FACTO.

Būkime tikri, kad Lietuva išsinarplios iš Maskvos kilpos ir be Gorbačiovo pagalbos, kaip kad ji viena išsikovojo laisvę ir Nepriklausomybės pripažinimą 1918 metais.

Antanas Butkus

MACHINISTS

For all shifts Journeymen or 1st Class Skilled. Both CNC & Manual. Minimum 15 years job shop experience. 1st class only. Advancement opportunity. Excellent working conditions. Fringe benefits. Permanent employment. SW location now, relating to NW. Call for appt. Jeff Brayer, Ernie Oelze, 713-667-6620. (10-13)

MACHINE OPERATOR PRODUCTION SUPERVISOR ASST. SUPERVISOR

Opening on all shifts. Plan to go to 4 shift 31/2 day week. Minimum of 2 yrs. experience in production supervision. Extrusion experience required. Good starting salary. Competitive benefits. Apply North American Film, 2nd & Depot St., Bridgeport, PA 19405. (9-11)

AUDRA
Travel
CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1990

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)
Gegužės 19 (Lufthansa)
Gegužės 30 (Air France)
Birželio 17 (Finnair)
Liepos 1 (Finnair)
Liepos 2 (Air France)
Liepos 3 (Lufthansa)

Liepos 4 (Air France)
Rugpjūčio 5 (Finnair)
Rugpjūčio 13 (AF ir LH)
Rugsėjo 7 (Air France)
Spalio 2 (Lufthansa)
Gruodžio 21 (Finnair)

Grįžimo datos – įvairios.

Kelionių trukmė grupėms – 10, 15, 20 ir 25 dienos.

Kelionės vykstantiems privačiai – pagal pageidavimą (norintiems užsakome viešbučius).

Kelionių kaina su privačiais kvietimais nuo \$1034.00
grupėms nuo \$2100.00

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tiesioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakankamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsti ir užsakyti keliones kuo anksčiau.

Registraciją pradėdame 1990 m. sausio 2 d.

Smulkesnių žinių teiraukitės

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279

2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Las Angeles lietuviai iškilmingai paminėjo

Vasario Šešioliktąją *Vytautas Šeštokas*

Vasario 18 d. Los Angeles lietuviai iškilmingai atšventė Lietuvos Nepriklausomybės 72-ųjų metų paskelbimo sukaktį.

Vėliavų pakėlime Šv. Kazimiero parapijos aikštėje dalyvavo uniformuoti ramovėnai, birutietės, šauliai ir skautai. Moterys buvo pasi-puošusios spalvingais tautiniais rūbais.

Iškilmingas Šv. Mišias celebravo ir gražų šventei pritaikintą patriotinį pamokslą pasakė prel. Vincentas Bartuška. Parapijos choras vadovaujamas muz. Aloyzo Jurgučio su solistais Janina Čekanauskiene ir Antanu Polikaičiu atliko šventiškas giesmes.

Už Sibire žuvusius tautos kankinius jaunimo atstovai padėjo vainiką prie altoriaus ir tarė įvado žodį. Skaitymus atliko ir dovanas nešė irgi jaunimo atstovai. Džiugu, kad jaunimas bent bažnyčioje jau stipriai pasireiškia. Už tai padėka priklauso šių visų ceremonijų eigą sklandžiai pravedusiai Dali-lei Polikaitienei.

Po pamaldų parapijos salė nesutalpino dalyvių. O jų buvo nemažiau 500. Vėliau atvykusieji turėjo pasitenkinti be sėdimų vietų.

Minėjimą atidarė Tadas Dapšys. Atsistojimu pagerbto organizacijų vėliavos. Amerikos Himną sugiedojo solistas Antanas Polikaitis. Invokaciją religiniai patriotinėmis mintimis atliko parapijos klebonas kun. dr. Algirdas Olšauskas.

ALTo pirmininkas inž. Antanas Mažeika visų organizacijų vardu pasveikino dalyvius. Trumpai peržvelgė išeivijos ir paskutinių įvykių eigą Lietuvoje. Kvietė moraliai ir materialiai padėti atgimstančiai Lietuvai.

Atsistojimu buvo pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės ir šio telkinio nesenai mirę vyčio kryžiaus sava-

noris kūrėjas aviacijos kapitonas Gregorijus Radvenis.

Pakvietė į sceną gyvuosius savanorius Vyčio Kryžiaus kavalierius. Buvo laikai kai į sceną kviesdavo 17 Savanorių. Šiandieną pakvietė jau tik tris. O iš jų trijų čia pajėgė dalyvauti tik vienas tai pulk. Jonas Andrašūnas. Aviacijos kapitonas Jurgis Tumavičius ir civilinis Mykolas Barauskas dėl ligos negalėjo dalyvauti. Gėles prisegė konsulas Vyt. Čekanauskas. Birutės Draugijos atstovė Rūta Sakienė ir Ramovėnų pirm. Antanas Bulota.

Trumpame sveikinimo žodyje Lietuvos gen. konsulas Vyt. Čekanauskas peržvelgė aktualių politinių įvykių plėtotę iš diplomatinio taško, komentavo vykstančius įvykius Lietuvoje. Kvietė su nauja viltimi žvelgti į ateitį ir toliau besąlyginiai siekti vieno bendro tikslo Nepriklausomos ir laisvos Lietuvos.

Daiva Čekanauskaitė pristatė garbės svečius – estų ir latvių garbės konsulus ir jų Bendruomenių pirmininkus, kurie savo sveikinimo žodyje kvietė Baltų tautas tampriau susijungti ir svariau bei efektyviau dirbti kartu, kad šiais metais visos Baltijos valstybės atgautų pilną Nepriklausomybę.

Plojimais pagerbti minėjime dalyvavę Vilniaus Akademinio Dramos Teatro direktorius, režisierius, aktoriai ir visi svečiai iš Lietuvos. Tai pat minėjime dalyvavo buvęs Lietuvos Krepšinio žvaigždė Pranas Lubinas su ponija.

Perskaityti šventės proga gauti sveikinimai iš JAV prezidento George Bush, Valstybės Sekretoriaus James Baker, Kalifornijos gubernatoriaus George Deukmejian, Kalifornijos Senatoriaus Pete Vilson, Los Angeles miesto mero

Tom Bradley ir Los Angeles County Supervisor Mike Antonovich.

Pagrindinę šventės kalbėtoją atvykusį iš Chicagos dr. Robertą Vitą dalyviams pristatė Vyt. Šeštokas, perskaitydamas jo trumpą biografiją ir atliktus darbus.

Dr. R. Vitas savo paskaitoje be politinių ir kultūrinių įvykių daugiau koncentravosi apie mokslinį vaidmenį tautos istorijoje praityje ir dabar. Jis analizavo visą eilę Lietuvos kultūrininkų kurie puoselėja laisvės ir kultūros išlaikymą savųjų ir kitataučių tarpe. Pirmas Svarbus įvykis okupuotoje Lietuvoje yra Šapokos istorijos knygos atspausdinimas. Pas kaitą baigė kviesdamas visus vieningai ir visomis priemonėmis kovoti už Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą.

Tadas Dapšys perskaitė Rezoliucijas angliškai, kurios buvo vieningai priimtos plojimais. Jas pasirašė ALTo pirm. Antanas Mažeika, LB Tarybos pirm. Angelė Nelsienė ir Tautos Fondo Los Angeles komiteto pirm. Albinas Markevičius. Kita rezoliucija už Lietuvos laisvę No. 257, kurios autorius yra kongresmanas Christopher Cox irgi yra remtina nes ji yra ryšyje su Lietuvoje įvyksiančiais rinkimais vasario 24 d. Rezoliucijos pasiūstos Prezidentui, Valstybės Sekretoriui, Senatoriams, Kalifornijos kongresmanams ir spaudai.

Lituanistinės mokyklos konkurso premijų įteikimą pravedė LB Tarybos pirm. A. Nelsienė. Ji perdavė 3 kongresmanų sveikinimus šios šventės proga. Toliau pakvietė mokyklos vedėją Mariją Sandanavičiūtę – Newsom pristatyti konkurso laimėtojus. Šių metų Lituanistinės Mokyklos konkurso premiją Šventės rengėjai skyrė už temą Nepriklauso-

Daiva Čekanauskaitė ir Tadas Dapšys pravedę Vasario 16 minėjimą Los Angeles, CA.

mybės idėjos dabar ir 1918 metais.

Pirmąją premiją laimėjo 8 skyriaus mokinys Rimas Avižienis. Kiti trys konkursą laimėjo lygiomis. Tania Barauskaitė 11 skyriaus ir Tara Barauskaitė 12 skyriaus mokinės ir Aras Matis 9 skyriaus mokinys.

Premijas įteikė Lietuvių Fondo atstovė Los Angelėje Violeta Gedgaudienė ir mokyklos vedėja Marija Sandanavičiūtė – Newsom.

Lietuvių Fondas šiais metais Los Angeles Lituanistinei mokyklai paskyrė du tūkstančius dolerių.

V. Gedgaudienė pranešė, kad kalifornietis Feliksas Molskis Lietuvių Fondui paukojo penkiolika tūkstančių dolerių. Susirinkusieji jam išreiškė padėką gausiais plojimais.

Akademine dalis baigta su vėliavų išnešimu.

Meninę programos dalį išpildė Vilniaus Valstybinio Akademinio Dramos Teatro aktoriai. Šiai šventei pritaikinta programa buvo nauja ir įdomi savo forma ir turiniu.

Spindulio choras diriguojamas Viktoro Ralio, su soliste Vita Vilkiene, akomponuojant Rimui Polikaičiui, padainavo gerai muzikinei paruoštas 5 šventei pritaikintas dainas. Spindulio vadovė Danguolė Vamienė.

Meninę programą, įjungdamas ir savo deklamacijas, sklandžiai pravedė Algimantas Žemaitis.

Visi dalyviai susijungę rankomis jausmingai giedojo antrąjį Lietuvos Himną "Graži tu mano brangi tėvyne..."

Minėjimą uždarė Tautos Fondo L.A. Komiteto pirm. Albinas Markevičius. Jis padėkojo dalyviams už aukas ir palinkėjo visiems susitikti ateinančių metų vasario 16 d. minėjime, kada galėsime džiaugtis pilna Lietuvos laisve ir nepriklausomybe.

Minėjimas baigtas visų dalyvių giedamu Tautos Himnu.

Lietuvos laisvinimo reikalams suaukota arti 16,000 dolerių.

Po minėjimo parapijos apatinėje salėje įvyko pabėdravimas kur prie užkandžių pasidalinta Šventės išpūdziais.

Baigiant reikėtų pažymėti, kad šio telkinio vadovaujantieji veiksniai ALTas su jo vadovu inž. Antanu Mažeika, Lietuvių Bendruomenė su jos Vakarų Rajono ir Tarybos pirm. Angele Nelsiene ir L.A. Tautos Fondo pirm. Albinu Markevičium, įdėjo daug darbo ir pastangų suorganizavimui ir pravedimui įdomaus ir kultūringo Tautos Šventės minėjimo Los Angelėje.

OPPORTUNITY FOR DIRECTOR PHYSICAL THERAPIST

Wiregrass Hospital is an 83-bed acute care hospital with an attached 86-bed ICF/SNF nursing home. We are located in South Alabama, 60 miles from the Gulf Coast, immediately north of Panama City, Destin and Fort Walton. Excellent benefits, health insurance and competitive salary. Licensed physical therapist interested or seeking additional information, should contact Randy Smith, Administrator, Wiregrass Hospital and Nursing Home, 1200 West Maple Ave., Geneva, AL 36340; (205) 684-3655. (9-13)

ATTENTION-GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Buyers Guide.

1-602-838-8885 EXT. A 1753. (9-11)

Experienced Combination Mold maker Die cast-Die Maker. Due to retirement we are in need of a journeyman with a minimum 5 yrs., exp. Wages and benefits are competitive. We have interesting and challenging work in plastics and die cast. Our facilities are modern, clean and air conditioned. If interested, apply or call, Fremar Industries, 9880 York Theta Dr., N. Royalton, Ohio 44133. 216-582-1404. (9-11)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES & LPN's To work & live in a small congenial community. Collin Anderson Center has immediate openings for registered nurses & LPN's for all shifts. Apply, call or write to: Ghislaine Douglas, Collin Anderson Center, P.O. Box 106, St. Marys, W. Virginia 26170. 304-684-2441 EOE (3-22)

Meninės programos atlikėjai – Vilniaus valstybinio akademinio dramos teatro aktoriai.

3001 W. 59th Str.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 312 (471-3900)

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, atst. = atstovauja, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašu iš viso.

1989 m. lapkričio mėn.

5 x \$10 Alksninis V. ir I., \$110; Bulota Ramutis atm. įn., \$10; Čyvas Juozapas atm. įn., \$10; Mankus Edward, \$10; Sinkus Joseph atm., \$310.

2 x \$15 Stokas Donald, \$15; Zubrickienė Eugenija atm. įn., \$15. 2 x \$20 Pleirys Jonas ir Valė, \$20; Šlapelis P.G., \$20.

1 x \$25 Naudžius Jonas ir Emilija atm. įn.: Jankūnas Kazimieras, \$200.

1 x \$30 Lukaševičius Henrikas atm., \$130.

1 x \$40 Kazickas dr. Juozas ir Aleksandra, \$23,440.

8 x \$50 Gerulaitis Vitas ir Aldona, \$200; Giedraitis Juozas ir Leonilda, \$1,050; Jankauskas Algirdas ir Vida, \$55; Jankauskienė Eleonora, \$200; Matulaitis Antanas, \$1,450; Palys Petras ir Marta, \$450; Pocius Augustinas ir Monika, \$300; Rauckis Vytautas ir Valentina, \$550.

1 x \$70 Rajeckas Ged., \$70.

31 x \$100 Abraitis Gitant ir Stella, \$100; Bobelis D. ir A., \$100; Bureikaitė Rita, \$300; Čepas Henrikas, \$600; Česonis Rimas ir Roma, \$100; Dabušis kun. Viktoras, \$800; Dailidė Bronius atm. įn.: Dailidė Vytautas ir Joana, \$1,650; Gasis dr. Albert ir Lillian, \$200; Harris Caleb ir Bernadeta, \$100; JAV LB Atlantos apylinkė, \$100; Jonikas Pranas, \$100; Juškievė Rūta, \$300; Kasa Lith. Fed. Credit Union (St. Petersburg) \$450; Kasis Jonas ir Ina, \$1,200; Kiaušas Jonas ir Natalija, \$500; Kiznis Jonas, \$300; Kižytė Audronė, \$100; Klova Vincas, \$3,200; Markelis Adolfas atm.: Markelienė Aldona, \$760; Meškoniš Kazys, \$1,200; Milius Edmundas ir Dana, \$100; Reimanas Zigfridas ir Stanislava, \$100; Remys dr. Edmundas ir Dalia, \$200; Ročkus Juozas (miręs) ir Marija, \$1,100; Šaulys prel. Kazimieras atm. įn.: Šaulys A. ir šeima, \$1,967.10; Sereika Antanas, \$200; Šliažas Algis atm. įn.: Biskis Jadvyga, \$760; Tamkutonis Gerald C., \$1,300; Vaišnys Juozas ir Elona, \$850; Veitas Romualdas, \$100; Yesukevich Mary, \$100.

1 x \$110 Burnienė Kazimiera atm. įn.: įm. Svera John ir Birutė \$40 ir 6 kt. asm., \$110.

1 x \$150 Šilbajoris Algirdas ir Danutė, \$350.

12 x \$200 Alinskas Tadas ir Renata, \$400; Balčiūnas dr. Algimantas Bronius: įm. jo gimtadienio proga Ona, Bronius ir Rytis Balčiūnai, \$1,025; Bartosevičius Eugenijus atm. įn.: Bartosevičius Eugenija, \$2,500; Bložis Paul ir Ona, \$300; Januškevičiai Juozas ir Anelė, \$2,600; Kirstukas Juozas, \$300; Lapšys Kovas: įm. Lapšys Ignas, \$200; Lapšys Laura: įm. Lapšys Ignas, \$200; Matkevičius Klemensas, \$1,800; Prižgintas Vacius ir šeima, \$3,100; Rugelis Jonas ir Ona, \$700; Skrupskelis dr. Ignas atm. įn.: Skrupskelienė Alina, \$200.

2 x \$300 Šamatauskas Viktoras ir Ona, \$1,000; Sideravičius Pranas ir Marija, \$500.

1 x \$400 Užgirienė Ina, \$1,000.

5 x \$500 Ambrozaitis Ramunė, \$1,500; Bačanskas Kazys ir Birutė, \$1,000; X įnašas mirusios dukters atminimui, \$500; Vitkus Juozas atm. įn.: 30čių mirties metinių proga įm.

Vitkuvienė Apolonija, \$750; Warner-Varnas Teklė ir Joseph atm. įn.: Adomaitis Jonas, \$1,000.

1 x \$510 Daniliauskas Liutas Aldona atm. įn.: Suttle Adeline & sisters \$100, Stadalininkas Joyce & Romas \$100, Lapinskas Pijus \$65, Kazlauskas Gene & Jurgis \$50, Radzevičius Saulė & Alfonse \$50, Ratzel Hilde & Arthur \$50, Lupinacci Ada \$25, Ulėnas Nijolė & Jonas \$25, Zemaitaitis Irene & Gintas \$25 ir kt., \$510.

1 x \$997.50 Lapšys Ignas ir Genovaitė, \$3,567.50.

5 x \$1,000 Navickas Tadas, \$3,000; Sidrys dr. Rimvydas ir Giedrė (mirusi), \$58,000; Sniečkuvienė Kazimiera atm.: Sniečkus Juozas, \$2,000; Tender Budreikaitė Bronė, \$1,000; Velža Vladas ir Eleonora, \$2,001.

1 x \$25,000 Buga Antanas, Testamentinis palikimas, \$25,100.

Iš viso \$41,452.50

1989 m. gruodžio mėn.

1 x \$5 Casper Albert, \$120.

3 x \$10 Banėnas Antanas atm. įn., \$1,625; Palionienė Sofija, \$145; Valinskas Stasys ir Vera, \$237.

1 x \$15 Ramanauskas Antanas ir Izabelė, \$215.

1 x \$20 Kizlauskas Kazimieras, \$40; Skirius Klemas, \$120; Tamašauskaitė Julija atm. įn., \$20; Tamašauskaitė Marytė atm. įn., \$20; Tamašauskas Bronius atm. įn., \$20; Tamašauskas Juozas ir Petronėlė atm. įn., \$790; Tamašauskas Steponas atm. įn., \$20; Urbonienė Bronė atm. įn., \$410; Venclova Tomas, \$335; Vizgirda Justinas atm. įn., \$220.

15 x \$25 Brazaitis Henrikas, \$1,025; Bublys Algimantas, \$25; Daniliauskas Liutas Aldona atm. įn., \$535; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$525; Grayson Vida, \$500; Jackūnas Vladas, \$275; Keblys Kęstutis ir Vitalija, \$450; Kiršonis Vilija, \$235; Kolupaila prof. Steponas ir Janina atm. įn.: Kolupailaitė Eugenija, \$1,625; Naujokas Justinas atm. įn.: Uksienė Marcelė, \$525; Pikelis Edward, \$25; Raila Neringa, \$275; Treška Jonas ir Ona, \$425; Ulpaitė Irena, \$125; Valeska Edward ir Marcella, \$225.

1 x \$35 Nutautienė Anelė, \$285.

29 x \$50 Andriukaitis Bronius ir Suzanne, \$450; Antanaitis Algirdas T., \$1,400; Astras Stasys ir Uršulė, \$405; Balys dr. Stasys ir Danutė, \$700; Banys-Banevičius Kazimieras atm. įn.: Banevičius Victor ir Adelią, \$150; Budrytė Gražina, \$150; X, \$25,050; Dargis Leonardas ir Jadviga atm. įn.: Dargis Gintaras, \$50; Glemža Rimantas, \$150; Januškevičius Vincas atm. įn.: Janys Antonia, \$1,050; Jonaitis Juozas ir Marija, \$1,250; Juodis Jonas, \$250; Keblinskas Algirdas, \$550; Keblinskiene Vida, \$550; Laučka Juozas B. III atm. įn.: Howes Izabelė, \$150; Lelienė Staškevičiūtė Laimutė atm. įn.: Liaubienė Danutė, \$230; Liauba VMD, Alginas atm. įn.: Liauba Rimas, \$455; Liaukus Sigitas ir Milda, \$300; Marma Benadas atm. įn.: Naumanas Ona, \$225; Naumanas Ona, \$450; Šalčiūnas Vincas, \$500; Savaitis Jurgis, \$75; Steponaitis kun. Justinas, \$175; Svera

Jonas ir Birutė, \$50; Tonkūnas Mykolas, \$150; Treška Jonas, jr., \$200; Urbutis Algimantas ir Dalia, \$150; Venckus Stasys ir Ona, \$50.

1 x \$60 Skirgaudas Maria, \$190.

1 x \$70 Šmulskštys Magdėlena ir Vincas (miręs), \$2,200.

1 x \$90 Kasputis Jonas, \$300.

114 x \$100 Abračiūnas kun. Albertas, \$100; Adomaitis Jonas ir Ona, \$210; Adomaitienė Konstancija atm. įn.: Adomaitis Jonas, \$1,000; Agliuskas dr. Kęstutis ir dr. Juzė, \$1,600; Ambraziejus Raimundas atm. įn.: Ambraziejus Rozalia, \$100; Anonis Vytautas ir Danutė, \$2,400; Apton-Apanavičius Albinas ir Birutė, \$3,100; Ashmanskas Thomas, \$100; Augonis Stasys, \$550; Bakevičiūtė Regina atm. įn.: Mažiulis Antanas, \$100; Baksys Bronius, \$200; Baltrušaitis Gaudentas, \$400; Baltrušaitis Justinas, \$400; Bandzevičius Kazimieras, \$1,500; Baniukaitis Vytautas ir Nijolė, \$400; Barauskas Kazimieras (miręs) ir Ona, \$100; Bankauskas Česlovas, \$350; Barskis Peter K., \$100; Baukys Matas ir Elzbieta, \$400; Berulis Kazimieras atm. įn.: Mažiulis Antanas, \$100; Bortkevičius Vaitiekus atm. įn.: Bortkevičius Jonas, \$1,000; Brinkis Petras V. atm. įn.: Balsiai A.J. \$40, Brinkis Z. \$30 ir 2 kt. asm., \$100; Budelskis Zigmastas atm. jo mirties 30čių metinių proga įm. Budelskis Eugenija, \$500; Chainas Viktoras, \$600; Čyvas Vladas ir Birutė, \$500; Daržinskis Stasys ir Ona, \$100; Daugirdas Kristupas ir Irena, \$100; Daumanto Juozo Šaulių Kuopa, \$750; Draugelis Arūnas ir Irena, \$375; Dubinskas dr. V., \$1,800; Galdikas Antanas ir Filomena, \$1,300; NN, \$200; Griauzdė Aleksandras, \$200; Griauzdė Eleonora, \$200; Grinius Antanas ir Pranas atm. įn.: Grinius Joseph, \$100; Grinius Juozapas ir Anastazija atm. įn.: Grinius Joseph, \$100; Gritėnienė Stanislova, \$1,500; Ilekis Alfonsas, \$300; Indriliūnas Mamertas atm. įn.: Mažiulis Antanas, \$100; Indriūnas Pranas atm. įn.: Mažiulis Antanas, \$200; Jansonas dr. Eduardas ir Irena, \$200; Janušonis Vytautas ir Palmira, \$1,350; Jatulis Izidorius atm. įn.: Jatulis Mindaugas, \$100; JAV LB Cape Cod apylinkė, \$600; Jonaitis Vytautas ir Romainė, \$1,400; Juknevičius Jonas Gen. Štabo Plk. lt. atm. įn.: Juknevičienė Elena, \$500; Juzėnas Stasys, \$600; Kamantas Vytautas ir Gražina, \$600; Kankus Leonas ir Stasė, \$1,200; Karalius kun. Pijus ir Anupras atm. įn.: Lukoševičiūtė Anelė, \$100; Karsas Julius, \$300; Kašiuba Pranas ir Albina, \$100; Kezys Eugenija, \$1,100; Klevas Vincentas ir Sofija, \$1,200; Kontautas Jonas ir Elena, \$725; Krivickas Alfonsas atm. įn.: Mažiulis Antanas, \$100; Latvėnas Alfonsas ir Ona, atm. įn.: Latvėnas Rimas, \$100; Latvys Jonas ir Stasė, \$300; LB Clevelando apylinkė, \$2,300; Lembergas Vitalis ir Danutė, \$610; Lesniauskas Viktoras ir Milda (mirusi), \$300; Liepas Stasys, \$300; Lintakas Julius, \$400; LMKF Waterbury CT klubas, \$1,225; Lopatauskas Vladas ir Vincė, \$300; Lukoševičius Vaclovas (miręs) ir Bronė, \$400; Mačinskis Vladas atm. įn.: Ambraziejus Rozalia, \$100; Marchertas Algirdas ir Raminta, \$380; Masaitis Antanas ir Žibutė, \$200; X, \$700; Matusaitienė Ona, \$100; Maželis Vytautas, \$525; Mikulionis Jonas ir Janina, \$300; Milerienė Pranė, \$300; Milukaitė Nida: įm. Lukoševičienė Bronė, \$100; Milukas Albinas: įm. Lukoševičienė Bronė, \$100; Morris Vida, \$250; Nenortas Vaclovas ir Konstancija, \$200; Norkaitienė Juzė, \$205; Pakštas Balys ir Emilija, \$500; Palevičius Leonardas atm. įn.: Mieželiene Ona, \$100; Paliulis Bronius ir Česlova, \$200; Paovys Jonas ir Veronika, \$1,300; Paulionis Aug. Nerijus, jr., \$100; Povilaitis Petras ir Anelė, \$4,100; Prakapas Jonas, \$100; Prelgauskas Kostas ir Justina, \$100; Račkauskas Pranas ir Eugenija, \$100; Ragas Daiva Marija: įm. Kamantas Vytautas, \$100; Raguvos Masiokai: Masiokas Bruno ir Evelyn, \$300; Raslavičius dr. Polius A., \$1,200; X, \$1,900; Rempert Katherine B., \$100; Rimkus dr. Kazimieras ir Aldona, \$1,850; Rociūnas Vacys ir Ona, \$400; Rūbas Marija atm.: Rūbas Vytautas, \$200; Ruzgas Algirdas, \$100; Shalins Marytė, \$425; Sidlauskas Kajetonas, \$100; Skirgaudas Ignas ir Janė, \$200; X, \$1,100; Sodeika Paul R., \$1,200; Staniškis Julius (miręs) ir Petronėlė, \$1,620; Stankūnė-Stankūnas Magdalena Birutė, \$200; Stašaitis Juozas, \$300; Stelmokas Jonas, \$300; Tiškevičius Stasys, \$1,100; Tumas Adomas atm. įn.: Tumienė Veronika, \$505; Uksas Jurgis ir Marcelė, \$2,200; Vaitkevičius Adomas, Regina ir Algis, \$300; Virbickas Jonas atm. įn.: Mažiulis Antanas, \$100; Vitas dr. Robertas, \$200; Vizgirda Juozas ir Marytė, \$400; Zailskas Antanas ir Teodora, \$200.

1 x \$107 Bernotavičienė Irena Regina atm. įn.: Bernotavičius Petras, \$761.

1 x \$150 Kynas Kazys atm. įn.: Bartkus Bronius \$50 ir 8 kt. asm., \$150.

17 x \$200 Balanda Gediminas, \$400; Briedis Juozas, \$1,300; Butkys Vaclovas, \$500; Daulys Kazys, \$1,100; X, \$3,065; Ivaška Povilas atm. įn.: Microbiology & Serology Lab Staff DC General Hospital \$90, Valikas Vytautas ir Salomėja \$40, Remeikis drs. Tomas ir Nijolė, \$25; Cunningham Danutė \$25 ir kt., \$520; Jasaitis Valerijus atm.: Jasaitienė Elena, \$700; Jensen Jūratė K. Šuopys, \$200; Kazlauskas Stasys ir Emilija, \$400; Lembergas Pranas atm. įn.: Lembergas Monika, \$1,700; Miniatas Feliksas atm. įn.: Miniatas Ona, \$200; Mikalauskas Petras, \$2,700; Prižgintas Vacius ir šeima, \$3,300; Radis Pranas ir Marija, \$700; Samaitis Jonas ir Aleksandra, \$500; Steponaitienė Aniceta atm. įn.: Steponaitis Juozas, \$400; Zoštautas Vaclovas, \$1,300.

1 x \$215 Pocius, Antanas ir Birutė, \$1,015.

3 x \$250 Čepas Gintaras ir Valė, \$250; Kisieliūnas dr. Tomas ir Rita, \$2,050; Remeikis Victoria, \$250.

4 x \$300 Ambraziejus Vincas atm. įn.: Ambraziejus Peter G., \$300; Galinauskas Casimir ir Genovaitė, \$300; Karaliūnas Albinas ir Aldona, \$500; Karaška Maksiminas, \$1,000.

2 x \$400 Gauronskas Petras, \$1,400; Verbyla Ignas, \$500.

14 x \$500 Apanavičius Ieva, \$500; Butkienė-Karalevičiūtė Marija atm. įn.: Butkys Vaclovas, \$500; Cibas Edmundas atm. įn.: Cibiienė Stasė, \$1,010; Elsbergas Antanas ir Vincenta atm. įn.: Adomaitis Jonas, \$1,000; Gaižauskas Bronius ir Kleofa, \$600; Galbuogis Stasys ir Monika atm. įn.: Raišys Vidmantas ir Maria, \$700; Naujokaitis Juozas Frederick: už naują gimį įm. Naujokaitis Gediminas, \$500; Pabrega Juozas, \$500; Pavalkis kun. dr. Viktoras, \$1,700; Raišienė Jadvyga atm. įn.: Raišys Vidmantas ir Maria, \$600; Russas Jokūbas ir Pranciška atm. įn.: Russas Alfred V., \$500; Sakalauskas Vytautas, \$500; Svilas Algimantas, \$600; Verbylaitė Uršulė atm. įn.: Verbyla Ignas, \$500.

1 x \$505 Matekūnienė Adelė atm. įn.: Viensreideris Marija \$50, Matulis Antanas \$30, Rauckis Vytautas ir Valentina \$25 ir 27 kt. asm., \$505.

(Nukelta į 11 psl.)

LITUANISTIKOS KURSAI KAUNE

Ryšium su lituanistikos kursais prie Vytauto Didžiojo universiteto, kuriuos ruošia Kaune veikiantis Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras ir kurie vyks 1990 rugpjūčio mėn., yra pakeičiamas registracijos adresas. Smulkesnės informacijos ir registracijos prašymus kreipti ne į prof. Dalią Katiliūtę – Boydston, kaip buvo pranešta "Dirvoje", o į prof. Algį Norvilą, 4036 W. 91 st. Place, Oak Lawn, IL. 60453, tel. (708) 636-2595. Prašymus pateikti ne vėliau 1990 m. balandžio 30 d.

KNYGOS SUTIKTUVĖS

Santa Monikoje gyvenančio istoriko Vinco TRUMPOS naujausios knygos "LIETUVA XIX-tame AMŽIUIJE" sutiktuvės rengiamos š.m. kovo mėnesio 25-tą dieną, sekmadienį, 12.30 val. po pietų Lietuvių Tautinių Namų valgykloje, 3356 Glendale Blvd., Los Angeles, CA.

Po skanių, karštų pietų su vynu (\$8) autorių ir jo knygą apibūdins Pranas Visvydas ir Vytautas Plukas. Kviečia Santara-Šviesa.

* IBANC – Jungtinis Pabaltijos Komitetas kovo 3 d. pasiuntė laišką JAV prezidentui Bush ir valstybės departamento sekretoriui James Baker išskeldami reikalą, kad pagal Associated Press žinių agendą 70,000 Sovietų kariuomenės dalinių iš Čekoslovakijos dabar yra perkeltami į Pabaltiją ir, kad šis veiksmas gresia pavojų Pabaltijos kraštams kurie iki šiol vykdė taikų ir demokratišku principu persitvarkymą. Šis Sovietų veiksmas ypatingai grasina Latvijai ir Estijai, kur netrukus turi būti balsavimai ir iškeliama provokacija. Specifiniai prašo, kad valstybės departamentas ir prezidentas skubiai ir stipriai protestuotų šią vėliausią provokaciją Pabaltijos kraštams. Taip pat laiške primena, kad Sovietai neįleido kongresmanus R. Durbin, B. Sarpalius, C. Cox ir J. Miller stebėti Lietuvoje balsavimus. Laišką pasirašė ALT pirmininkas Grožvydas Lazauskas, latvis Valdis Pavlovskis, ir estas, naujas JBANC pirmininkas Juhan Simonson.

(ALT)

ATTENTION – HIRING!

Government jobs – your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 – \$69,485.

Call 1-602-838-8885. Ext.R 1753.

(11-13)

Nauju ryžtu į talką Lietuvai

Atšventusi 50 metų sukaktį savo darbo Lietuvos laisvinimo fronte, Amerikos Lietuvių Taryba savo metiniame suvažiavime išsirinkusi naujai kadencijai valdybą, savo naujos valdybos posėdyje pirmininku vienas balsais perrinko inž. Grožvydą Lazauską, pasižymintį dideliu uolumu, pasišventimu ir pareigingumu. Savo taktiškumu jis įstengia dariniai dirbti su įvairių grupių ir pažiūrų žmonėmis.

Pirmininko pavaduotojas yra Kazimieras Oksas, dideliu patriotizmu pasižymis Amerikos lietuvis, uoliai besireiškęs politiniame gyvenime išrinktas net respublikonų tautinių grupių pirmininku. Valdybos vicepirmininkai yra St. Balzekas, P. Bučas, A. Čaplikas, dr. V. Dargis, adv. S. Kuprys, inž. V. Naudžius, M. Pranevičius, Sekretorius St. Dubauskas, išdininkė D. Danilevičiūtė – Dumbrienė.

Amerikos Lietuvių Taryba artimai bendradarbiauja su Vliku ir bendrai dirba su Lietuvių Bendruomene. Kai kurie projektai atliekami jungtinėmis jėgomis, kaip pvz. Lietuvių teisėms ginti komitete. ALT taipgi palaiko artimus ryšius su kitomis pavergtomis tautomis. Yra narys Antikomunistinio tautų bloko sąjungos ir artimai dirba su latviais ir estais kaip čia Chicagoje, taip ir Washington, kur sudarytas Jungtinis Amerikiečių Pabaltiečių Komitetas. Jo pirmininku praeitais metais buvo ALT pirm. Gr. Lazauskas, o šiemet išrinktas Amerikos Estų Tarybos pirm. J. Simonson. Pažymėtina, kad Pavergtų Tautų Illinois komiteto pirm. yra ALT pirmas vicep. K. Oksas. Būna daug svaresnis žodis, kai į JAV

valdžios įstaigas kreipiamasi visų pavergtų vardu. Pasakutiniu metu ypač svarbus buvo Jungt. Pabaltiečių Komit. vadovybės demaršas prezidentui Bushui ir Valsybės sekretoriui Bakeriui. Jungt. Pabl. Komitetas kovo 3 d. minėtiems aukštiesiems JAV valdžios pareigūnams pasiuntė raštus, atkreipdamas dėmesį, kad Sovietų kariniai daliniai iš Čekoslovakijos yra perkeliama į Pabaltijį, kas sudaro pavojų Pabaltijo kraštams, kurie taikiu, demokratinu principu siekia persitvarkymo. Tas karių perkėlimas ypač grasina Latvijai, kur netrukus turi būti rinkiminiai balsavimai. Toks Sovietų veiksmas tai provokacija. Pabaltiečių komiteto laiške taipgi priminta trukdymai kongresmenų delegacijai, nuvykti į Lietuvą stebėti balsavimu. Prašoma, kad JAV prezidentas ir Valstybės departamentas pareikštų stiprų protestą prieš tokius Maskvos veiksmus. Šį raštą pasirašė Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Gr. Lazauskas, Estų Tarybos pirm. J. Simonson ir Amerikos Latvių Sąjungos pirm. V. Pavlovskis.

Į centrinę Amer. Liet. Tarybos įstaigą dažnai kreipiasi ne vien amerikiečiai veikėjai ir laikraštininkai, o ir užsienio korespondentai. Iš Washingtono atskridęs plačiai JAV spaudai teikiančios informacijos žinių agentūros Knight – Ridder atstovas Gary Blonston, kuris apklausinėjo konsulą V. Kleizą, dr. J. Valaitį, Br. Nainį, prof. B. Račkauską, prel. dr. J. Prunskį, K. Oksą, dr. P. Kisielių, D. Meilienę, dr. R. Vitą, dr. T. Remeikį apie įvykius Lietuvoje ir apie JAV administracijos laikymąsi Lietuvos atžvilgiu.

Buvo pabrėžta, kad neužtenka tik Lietuvos inkorporavimo nepripažinimo, bet reikia ryžtingesnės paramos Lietuvos nepriklausomybei. Nors ir norima nepakenkti liberališkiesiems SSSR prezidentui Gorbačioviui, bet negalima, nors ir švelnesnio diktatoriaus labui, aukoti tautos laisvės. Korespondento susitikimą su minėtais lietuvių išeivijos veikėjais suorganizavo ALT reikalų vedėja D. Meilienė.

Taipgi iš Londono buvo atskridęs INT televizijos filmuotojas ir reporteris Gaby Rado, kuris filmavo įvairias Chicagos lietuvių įstaigas, o taipgi turėjo susitikimą su red. Br. Nainiu, dr. R. Vitu ir prel. J. Prunskiu, su kuriais jam susitikti padėjo ALT reikalų vedėja D. Meilienė.

Pažymėtina, kad Baltieji Rūmai palaiko ryšį su Amer. Lietuvių Taryba. Prez. Bushas net atsiuntė ALT pirm. Gr. Lazauskui peržiūrėti savo sudaryto 1991 metų biudžeto projektą.

Artimus ryšius su Amer. Liet. Taryba palaiko kongr. Frank Annunzio. Jis padėjo praveisti, kad Atstovų Rūmuose vasario 22 s. būtų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas, kuriame pasakytos daugelio kongresmenų kalbos, buvo išspausdintos "Congressional Record". Čia pirmame puslapyje buvo išspausdinta ir Amer. Liet. Tarybos pasiūlyto ir pakviesto Kenochos lietuvių Šv. Petro parapijos klebono kun. Ant. Miciūno invokacija.

Be kitų kongresmenų ir senatorių artimus ryšius su ALT palaiko sen. Paul Simon. Jis taipgi gražiai prisidėjo, kad buvo paskatintas prez. Bush paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės dieną.

Didelis nuostolis Amer. Liet. Tarybai paskutiniu metu buvo ilgamečio ALT Lake apskr. pirm. Alberto Viniko mirtis, o taipogi mirtis vieno iš Amer. Liet. Tarybos pirmūnų Povilo Dargio, ALT valdybos vicepirmininko, net per pusę šimtmečio daug dirbusio Amer. Liet. Tarybos eilėse. Pagal

ST. PETERSBURG

L I E T U V O S NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO 72-osios metinės Lietuvių klubo iniciatyva buvo paminėtos klubo salėje vasario mėn. 17 d., dalyvaujant apie 500 žmonių. Minėjimą pradėjo ir jam vadovavo klubo pirm. A. Gudonis. Įnešus Lietuvos Vyčių, R. Kalantos šaulių ir Palangos jūrų šaulių kuopų vėliavas, buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, vadovaujant A. Koverai. Savanoriui –kūrėjui B. Daukantui uždegus simbolišką laisvės žvakelę, susikaupimo minute buvo pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės.

Prasmingą invokaciją paskaitė kun. V. Zakaras, OFM. Nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Asta Slizauskienė, viešnia iš Lietuvos, ir Floridos gubernatoriaus proklamaciją – A. Gudonis. Žodžiu sveikino vietos latvių sąjungos pirm. A. Ritums ir raštu estų atstovas. Be to, ilgesnį sveikinimo žodį tarė George Cretkos, respublikonų kongresmano Bill Young atstovas. Jis taip pat perskaitė kongr. Bill Young laišką, adresuotą A. Karnienei, kuriame jis šventės proga sveikina lietuvių ir džiaugiasi laisvės prošvaistėmis Lietuvoje.

Kalbėtoju minėjime buvo pakviestas žymus visuomenininkas inž. Valdas Adamkus. Auditoriją su juo supažindino mūsų kolonijos gyventojas A. Vaškelis.

Prelegentas savo įdomioje ir gerai paruoštoje kalboje pažvelgė į atgimstančią Lietuvą, politiniai apsisprendusią, civilizuotą, kultūringą ir demokratinu keliu grįžtančią į Europos tautų bendriją. Pažvelgė į patį žmogų ir į tautą, į pagarbos jausmą

galimybes stengiamasi Lietuvos reikalus kelti ir didžiojoje Chicagos spaudoje, kur "Chicago Tribune" ir "Sun Times" išspausdina ALT talkinančio prel. J. Prunskio pareiškimus.

Ypač daug sielos į Amer. Liet. Tarybos veiklą įdėda pirm. Gr. Lazauskas.

Juoz. Pr.

žmogui ir amžinosioms vertybėms, o taip pat į galimus pavojus, atstatant demokratinių gyvenimą Lietuvoje.

Klausytojai sustoję gausiais aplodismentais dėkojo prelegentui už įdomias mintis, gi klubo pirm. A. Gudonis pareiškė jam nuoširdžią padėką.

Po pertraukos sekė meninė programos dalis, kuriai vadovavo klubo sekr. J. Gerdvilienė. Čia 4 šokius nuotaikingai pašoko tautinių šokių grupė "Audra" vadovaujama P. Karnienės, ir 6 dainas skambiai padainavo klubo choras, vadovaujamas P. Armono. Solo partiją dainavo St. Citvaras. Choriui akomponavo Margaret Sullivan.

Prieš minėjimą buvo renkamos aukos. Surinkta: ALTui – \$2,763.00, Tautos Fondui – \$3,944.00 ir JAV LB – \$7,944.00. Iš viso surinkta aukų \$14,701.00.

Pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės įvyko Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfporte, vasario mėn. 18 d. 1 val. p.p., kur organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Pamokslą pasakė kun. V. Zakaras, OFM, pamaldų metu giedojo klubo choras, vadovaujamas P. Armono, vargonais palydėjo V. Kerbelis.

MECHANIC/Elevator. Expanding, established company located in sunny Orlando, FL, seeks professional mechanics experienced in troubleshooting various controls.

Also seeks maintenance supervisor knowledgeable in all areas of elevator service with supervisory experience. Excellent wages/benefits based on experience. Forward resume with cover letter to:

Director of Personnel
General Elevator
Sales and Service Inc.
10801 Satalight Blvd.
Orlando, FL 32821

R.N.

BAYBERRY COMMONS

"A Comprehensive Nursing Home"

11-7 Full or Part-Time
PER DIEM ALSO AVAILABLE
FULL TUITION
REIMBURSEMENT PROGRAMS
Excellent benefit package,
1 week paid vacation after 6 months. Salary negotiable.
Please call: Monday – Friday
9a.m. – 5 p.m. 401-568-0600
181 Davis Drive
PASCOAG, RI. 02859
E.O.E.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

LIETUVIŲ FONDAS... (Atkelta iš 10 psl.)

1 x \$550 X, \$1,000.

1 x \$600 Buivys Justas ir Danguolė, \$700.

1 x \$700 Ažubalis dr. Alfonsas atm. in.: Woss Ažubalytė Dalia \$500, Ažubalienė Genovaitė \$200, \$720.

14 x \$1,000 Balynas Placidus ir Vanda, \$2,000; Banys Albin ir Jean, \$1,000; Dovydaitis Vincas atm.: Dovydaitenė Ona, \$1,100; Jankauskas Stasys atm. in.: Jankauskienė Salomėja, \$1,100; Juškieienė Elena atm. in.: Didžiulis Vytautas ir Jadvyga \$200, Juška Alfonsas \$200, Balienė Stefaniya \$50, Dėdinas Ant. ir Gailė \$50, Zelwinder Geo. ir Nijolė \$50, Balanda Gediminas, \$30, Jokubaitienė Jadvyga \$30, Viršila Pranas ir Bronė \$30, Žemaitis Petras ir Laima \$30, Zaporackas Algis ir Yolanda \$25, Zaporackas Žibutė \$25 ir 17 kt. asm., \$1,000; Mikonis Juozas ir Marija, \$3,000; Naujokaitis Gediminas, \$8,600; Nemickas dr. Rimgaudas ir Joan, \$3,200; nežinomas, \$1,000; Rasys Juozas, \$2,200; X 2-ry mirties metinių proga, \$1,700; Simanas Vacys, \$2,100; Valavičius Antanas ir Viktorija, \$5,000; Zaberkis Genovaitė J., \$1,500.

1 x \$5,571.95 XY Stipendijų fondas, \$152,071.95.

1 x \$10,000 Motiejūnų Jono ir Onos (Prižgintaitės) Stipendijų fondas, \$10,000.

1 x \$15,000 Molskis Feliksas ir Valerija, \$15,010.

1 x \$25,000 Prel. Prunskio fondas krikščionybės idealams ugdyti Lietuviuose, \$25,000.

1 x \$50,000 X

Iš viso \$149,278.95

Pastaba: kovo mėn. X testamentinis palikimas \$423 mažiau.

Lietuvių fondo pagrindinis kapitalas 1989.XII.31 pasiekė 4,551,316 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 2,537,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 1,179,417 dol.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS

— Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS

— teisinis patarėjas

Pas Omahos lietuvius...

Dažnai būdavo nesmagu pasigyrus, ypač atvykusiems iš Lietuvos, jog jau esu pervažiavęs išilgai Amerikos, nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno, ir ne vieną kartą; o iš tikrųjų didžiuliai šios šalies plotai tarp Chicagos ir Los Angeles taip ir pasiliko man *terra incognita* – nežinoma žemė. Ir štai gavau netikėtą pasiūlymą ir pakvietimą aplankyti Omahos lietuvius, besiruošiančius švęsti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 72–sias metines Nebraskos valstijoje.

Į Omahos miestą atvykau iš Amerikos lietuvių "sostinės" Chicagos. Tačiau ką reiškia toji "sostinė", jei Omaha yra Amerikos vidury! Tuo Omahos lietuviai gali didžiulotis, panašiai kaip kaišiadoriečiai, sakydami, jog Vilnius ir Kaunas yra Kaišiadorių miesto priemiesčiai. Niekada nemaniau, kad tame Amerikos viduryje gali būti tokia graži lietuvių kolonija, susispietusi prie šv. Antano parapijos bažnyčios, kurios klebonas P. Zarkauskas.

Omahos lietuvių kolonija yra nedidelė ir plačiai išsisklaidžiusi, tačiau vieninga ir tautiškai susipratusi. Tai parodė ir vasario 18 dieną įvykusios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 72–jų metų iškilmės, į kurias susirinko beveik 200 žmonių, o visoje šioje kolonijoje iš viso priskaičiuojama tikrai apie 350 lietuvių.

Omahos Lietuvių bendruomenė yra autonominė, t.y. ji nepriklauso kuriai nors Amerikos Lietuvių bendruomenės apygardai. Ji turi sumanų ir energingą bendruomenės pirmininką Algimąntą Antanėlį. Gera ir visa tos bendruomenės valdyba, kurią be pirmininko sudaro: Valė Prišmantienė – vicepirmininkė, Jadvyga Povilaitienė – sekretorė, Vytautas Arnauskas – izdininkas ir Aušrelė Povilaitienė – ūkio reikalų vedėja. Ji ir šeštadieninės lietuvių mokyklos vedėja.

Bendruomenės valdybai daug padeda aktyvūs visuomenininkai: Laimutė Antanėlienė, Viktoras ir Ramutė Arai, Gediminas ir Danutė Drazdžiai, Irena ir Džeris Mets, Antanas Prišmantas, Albinas ir Gražina Reškevičiai, Dana ir Benius Sulskiai, Marta ir Jonas Šarkos ir kiti. Omahos lietuvių bendruomenė yra ypač dėkinga bendruomenės narei, lietuviškų reikalų nuoširdžiai rėmėjai poniai Emilijai Jonušienei.

Nors trumpai teko bendrauti su Omahos lietuviais, tačiau iškilmių metu jie ma-

ne papirko savo provinciniu paprastumu ir nuoširdumu. Nors Omaha didokas miestas, maždaug toks, kaip Vilnius arba Kaunas, tačiau čionykščių lietuvių atviruose veiduose aš nemačiau to amerikietiško didmiesčių štampos, kuris, atrodo, yra neišvengiamas visiems šio krašto didmiesčių gyventojams. Omahiečiai, su kuriais man teko ir arčiau pabendrauti, atrodė, tarytum visai neseniai būtų atvykę iš pavergtos Lietuvos. Net ir Džeris Mets, nors ir nelietuvis, ne vien tik ypatingai gražiu tautiniu trispalviu kaklaraiščiu liudijo, jog Lietuva jam brangus kraštas.

Po gražių ir nuoširdžių pamaldų šv. Antano bažnyčioje, lietuvių pastatytoje 1936 metais, buvo pašventinta Lietuvos vėliava, kaip simbolis Lietuvos laisvės, kuria Omahos lietuviai tiki.

Po to visi, išėję iš bažnyčios, susirinko erdvioje parapijos salėje. Čia iškilmingą minėjimą pravedė Omahos Lietuvių bendruomenės pirmininkas Algimantas Antanėlis. Už nuopelnus lietuviškoje veikloje ponai Jadvyga Povilaitienė buvo apdovanota Amerikos Lietuvių bendruomenės krašto valdybos žymeniu, pasirašytu pirmininko dr. A. Razmos, kuris tuo metu dalyvavo Vasario 16–sios renginiuose Lietuvoje.

Minėjimo meninę dalį atliko Omahos lietuvių tautinių šokių grupės "Aušra" jaunieji šokėjai. Jų meninė vadovė – Gražina Raškevičienė. Keletą dainų padainavo mišrus choras "Rambynas", vadovaujamas muziko Antano Totilos. Tas pats choras giedojo ir bažnyčioje per šv. Mišias. Giedotos giesmės naujos, iki šiol man negirdėtos. Tai be abejo, didelis p. A. Totilos nuopelnas, kuris chorui va-

dovauja nuoširdžiai ir kūrybingai.

Bendraujant su Omahos lietuviais arčiau, įsitikinau, jog jie meną labai gerbia ir vertina, o pirmumą teikia lietuviškajam menui. Turi jie ir savų menininkų. Vienas jų yra Viktoras Aras, kurio gražiais ir meniškais drožiniais, sukurtais vien tautiniais motyvais, galima pasigrožėti ne vien tik dailininko namuose.

Nustebino mane Albino Reškevičiaus užsimojimas rinkti iš kitakalbės spaudos viską, kas dabar yra rašoma apie Lietuvą. Tai turėtų būti pamokantis pavyzdys visiems išeivijos lietuviams. Tokie rinkiniai turės nepaprastai didelę vertę naujiesiems Lietuvos istorijos puslapiams, ir juos norės įsigyti kiekviena mokslinė biblioteka, esanti Lietuvoje.

Garsindamas Omahos lietuvių vardą, daug darbo įdėjo Benius Sulskis, spaudai paruošdamas knygą apie

šios kolonijos lietuvių, kuri pavadinta "Mes lietuviai".

Omahos Lietuvių bendruomenė palaiko draugiškus ryšius su latviais ir ukrainiečiais. Jų atstovai taip pat dalyvavo Vasario 16–sios minėjime. Čionykščiams lietuviams labai palankus Nebraskos valstijos kongreso narys Highl, kuris lietuvių tautinės šventės progą atsiuntė gražų pasveikinimą. Ši bendruomenė palaiko gerus ir glaudžius ryšius su Kansas City, Denver, Co., St. Luise ir Six City, Jow. tokiomis pat autonominėmis Lietuvių bendruomenėmis.

Dabar didžiausias Omahos lietuvių bendruomenės rūpestis – išsaugoti savąją lietuvišką parapiją. Jie mano, jeigu toji parapija neišlaikys, išsirs ir kolonija. Kad parapiją ir toliau išlaikytų, nebejaunam ir pasiligojusiam jos klebonui P. Zarkauskui reikalingas pagelbi-

(Nukelta į 13 psl.)

SPĖK KURIS BANKAS

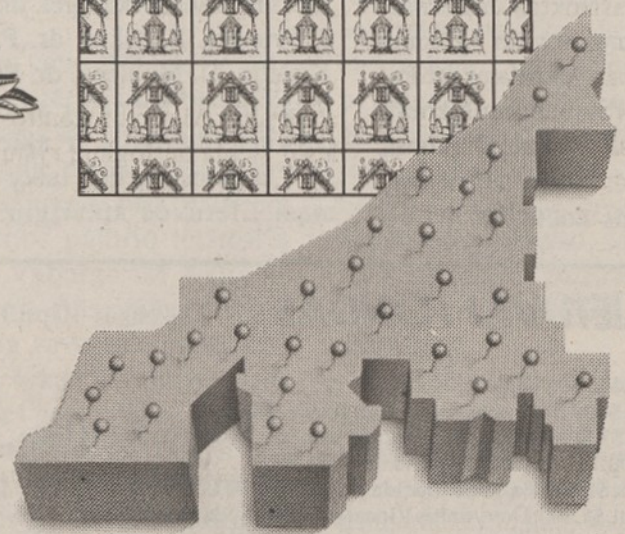
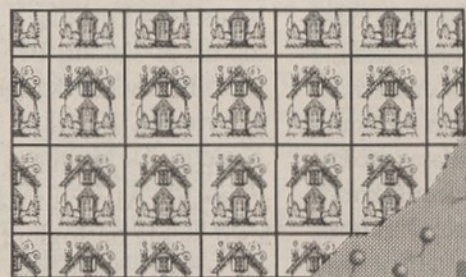
siūlo asmenines paskolas su mažesniais mėnesiniais mokėjimais ir ilgesnį laikotarpį išsimokėjimui?

duoda pigų čekių patarnavimą gaunantiems vyriausybės čekius?

siūlo apylinkėje namams paskolas su žemesniu įmokėjimu ir žemesniais paskolos mokesčiais?

turi daugiausiai savo įstaigų Clevelande?

Ameritrust.

Patarnavimas, kuriuo galite pasikliauti.

Gausi lietuvių delegacija Pennsylvanijos sostinėje

"Pasikeitimo vėjai pučia skersai Pabaltijai. Vilniaus gatvėse kiekvieno žmogaus lūpose žodis 'laisvė'. Lietuvos nepriklausomybė nėra tik pašnįpždėtas sapnas, papasakotas paslapčia. Šiandien lietuviai su pasididžiumu mojuoja trispalve."

Aukščiau paminėtas pradiniais proklamacijos žodžiais š.m. vasario 2 dieną Pennsylvanijos gubernatorius Robert P. Casey kreipėsi į kapitolijos rūmų priėmimų salėje Harrisburge susirinkusius Pennsylvanijos lietuvių organizacijų atstovus. Atstovų būta net 27-ių, atvykusių iš įvairių Pennsylvanijos vietovių: Philadelphijos ir Pittsburgho didmiesčių, Scrantono ir Wilkes-Barre apylinkių, Wyomingo slėnio ir apie Shenandorių susispietusių "angliakasių Lietuvos" miestelių. Atstovauta Lietuvių

Omaha

(Atkelta iš 12 psl.)

ninkas, kuris ilgai taptų nauju parapijos klebonu.

Omahos lietuviai taip pat norėtų, kad Amerikos LB krašto valdybos vadovybė būtų atidesnė ir jautresnė ne tik tai jų, bet ir kitų mažų kolonijų poreikiams.

Patiko man Omahos Lietuvių bendruomenės vadovybės demokratiškas požiūris į mūsų pagrindinius veiksnius. Vasario 16-sios minėjimo metu, salėje prie atskirų stalų buvo renkamos aukos ir Amerikos LB-nei, ir ALT-ui, ir VLIK-ui, taip pat ir savos bendruomenės reikalams. Tačiau Omahos lietuviai turi ir rimtų priekaištų visiems veiksniams. Jie įsitikinę, kad dabartinių įvykių Lietuvoje eigoje, jau seniai buvo laikas surasti bendrą kalbą ir sujungti bei sutelkti jėgas ir dirbti vieningai, glaudžiai bendradarbiauti su pagrindiniais veiksniais Lietuvoje, kurie taip pat siekia Lietuvos laisvės. Kitaip tariant, jie pasisako už visų mūsų veiksmų atsinaujinimą, žengiant koją kojon su realiu gyvenimu.

Omahos lietuviai jaučiasi nuskriausti, kad visuomeniniai-politiniai veikėjai, ir meninės grupės, atvykusios iš Lietuvos į Chicagą, Omahos ir kitų kaimyninių lietuvių bendruomenių, deja, nebepasiekia. O jie labai norėtų juos pasikviesti ir pas save. Tai jie padarytų, jeigu iš anksto sužinotų kada kas atvyks į Chicagą arba į Kaliforniją.

Vytautas Skuodis

Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tarybai, Lietuvos Vyčiams, abiem susivienijimams, visai eilei kultūrinių, socialinių bei švietimo grupuočių. Stebint vicegubernatoriui Mark S. Singel ir Poniai Casey, gubernatoriaus žmonai, gubernatorių iškilmingai pasirašė proklamaciją skelbiančią Vasario 16-tą Lietuvos Nepriklausomybės dieną Pennsylvanijos valstijoje ir raginančią "visus gyventojus prisiminti lietuvių tautos didžiadvaskumą siekiant laisvės troškimo realizavimo". Gubernatorių pažymėjo, kad 130 metų laikotarpyje Pennsylvanija priglaudė virš pusę milijono lietuvių kilmės asmenų.

Pasirašius proklamaciją, lietuvių delegacijai vadovavęs gubernatoriaus Casey paskirtas Pennsylvanijos Tautybių komisijos narys Algimantas S. Gečys kreipėsi į susirinkusius. Padėkojęs gubernatoriui už teikiamą dėmesį lietuvių tautos siekiams ir tautinių vertybių puoselėjimui per Pennsylvanijos Tautybių komisiją, jis išvardino pagrindinius lietuvių tautos laimėjimus 1989 metais. Lietuvių tautos ryžtingumu lietuvių kalba tapo valstybine, buvo legalizuotas daugiapartiškumas, buvo išsikovota ekonominė autonomija, atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas Kaune su visomis akademinėmis laisvėmis. Vasario 24-ją įvyksiantieji rinkimai ves prie nepriklausomybės paskelbimo. Pastebėjus, kad atbundanti Lietuva visomis jėgomis bando atsikratyti Maskvos kontrolės ir siekia tiesioginių ryšių su laisvojo pasaulio institucijomis, gubernatorių Casey buvo paprašytas į

Lietuvą pasiųsti oficialią Pennsylvanijos valstijos delegaciją su Lietuva užmezgimui ekonominių, kultūrinių bei akademinių ryšių. Minėtą prašymą gubernatorių priėmė palankiai ir paprašė tarpininkauti, kad ji pasiektų formalus kvietimas delegacijai lankytis Lietuvoje. Kvietimo parūpinime paprašyta Sąjūdžio tarpininkavimo.

Lietuvių delegacijos vardu Renata Kučienė gubernatorių apdovanojo tautiniu kaklaraiščiu, o Poniai Casey – meniškai išdrožinėta brangenybių dėžute į kurią buvo įdėtas gintarinis rožinis. Renatai priminus, kad Lietuva šiuo metu ypač reikalinga maldų, giliai tikinti Ponia Casey susijaudino ir jos veide pasirodė ašaros. Dovanas parūpino Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba.

Po audiencijos, organizacijų atstovai susibūrė viename kapitolijos kambaryje priešpiečiams ir pasitarimui

Pennsylvanijos gubernatoriui pasirašant Lietuvos Nepriklausomybės dienos proklamaciją, iškilmes stebėjo Pittsburgho universitete inžinerijos mokslus studijuojas, iš Lietuvos atvykęs Gintas Vilkelis. Iš kairės: Poniai ir gubernatorių Casey, vicegub. Mark S. Singel. Stovi: Pennsylvanijos Tautybių komisijos vykd. direktorius dr. Shalom Staub, Gintas Vilkelis ir Pennsylvanijos lietuvių komisijos Algimantas S. Gečys.

veiklos derinimo klausimais. Priešpiečiuose dalyvavo ir Pennsylvanijos Tautybių komisijos vykdomasis direktorius dr. S. Staub. Atstovai pritarė minčiai siekti glaudesnio bendradarbiavimo tarp Pennsylvanijos lietuvių kolonijų, nors nemaži atstumai tam nesudaro palankių sąlygų. Tenka džiaugtis šiuo atveju Pennsylvanijos lietuvių pademonstruotu tautinės pareigos jausmu. Į Harrisburgą visų keliauta šimtą ar daugiau mylių, o Pittsburgho atstovų net ir virš dviejų šimtų. Audienciją organizavęs A. Gečys nuširdžios talkos sulaukė iš Lietuvos Vyčių Centro valdybos pirmininkės Onutės Wargo, Pittsburgho visuomenininko Vytauto Yuciaus, Wyoming slėnio nepailstančios darbuotojos Nelės Bajorienės – Ramonienės ir Pietryčių Pennsylvanijos veikėjo Alberto Klizo. Audiencijoje kviesti dalyvauti SLA prezidentas Povilas Dargis ir Lackawanna aps-

krities "Tauro" klubo pirm. Pranas Katilius netikėtai mirė. Jų mirtis paliko didelę spragą Pennsylvanijos lietuvių veikloje.

(sag)

BOSTON

INŽINIERIŲ AUKOS

ALIAS Bostono skyriaus narių susirinkime Vasario 16-sios minėjimo pagrindu įvairiems lietuviškiems reikalams suaukota 2,900 dolerių.

"OKTAVOS"

KONCERTAS

Sporto klubo "Grandies" surengtas vakaras su Lietuvos ansambliu "Oktava" vasario 24 d. sutraukė daug Bostono ir apylinkės lietuvių daugiausia vidurinėsios ir jaunosios kartos atstovų. Ansamblio atlikta pramoginės muzikos programa labiausiai patiko vidurinėsios ir jaunosios kartos atstovams, mažiau – senimui. Tačiau visi žavėjosi atlikėjų puikiu pasiruošimu ir pasirinktos programos įdomiu atlikimu.

VĖL KANDIDATAS

Adv. William Pribušauskas iš Brocktono jau pasiskelbė, kad ateinančiuose rinkimuose bus kandidatas į State representative. Šį kartą jis išeina, kaip respublikonas. Adv. William Pribušauskas buvo du terminus renkamas Brocktono miesto mokyklų komiteto narys, pasižymėjęs darbštumu, sumanumu, sveika iniciatyva ir drąsa pasisakyti net tokiais klausimais, kurie nėra populiariūs. Jis gyvai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Dvejus metus iš eilės jam teko būti Montellos Lietuvių Tautinio klubo pirmininku, o dabar yra Lietuvos Vyčių pirmosios kuopos Brocktone pirmininkas.

Pennsylvanijos lietuvių organizacijų atstovai valstijos sostinėje Harrisburge pasirašant Lietuvos Nepriklausomybės dienos proklamaciją. Prie stalo p. Casey, Pennsylvanijos gubernatorių Robert P. Casey ir vicegubernatorių Mark S. Singel.

Clevelando skautai-giliukai ruošiasi Kaziuko Mugei, kuri įvyks Dievo Motinos parapijos salėje kovo 18 dieną.
V. Bacevičiaus nuotr.

Taupos metiniame susirinkime adv. E. Marcinkevičius įteikia čekį lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirm. K. Civinskui čekį.
V. Bacevičiaus nuotr.

*DANUTĖ MATTINGLY, San Clemente, Ca., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

*ANTANAS GILVYDIS, Evergreen Park, Ill., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

*KLEMENSAS IR ANELE ŽUKAUSKAI, Sunny Hills, Fl., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

Skaitykit ir platinkit DIRVA

ATTENTION: EASY WORK EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details. (1)602-838-8885 Ext. W-1753 (9-11)

ATTENTION - GOVERNMENT HOMES from \$1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call 1-602-838-8885 Ext. Gh 1753 (9-11)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ.
PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ,
KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarcome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablelius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus. MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Oh.

VILNIUS - MIESTO PLANAS

Naujai išleistas, spalvotas Vilniaus žemėlapis. Pritaikytas turistams, su pilnu gatvių indeksu. Clevelande gaunama Dievo Motinos parapijos knygyne. Galima užsisakyti per leidyklą.

Sulankstytas \$10.00 su persiuntimu.

Plakato forma (24"x32") \$12.00 su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

SAKALAS
P.O. Box 29223
Chicago, IL. 60629

CLEVELANDO PARENGIMAI

- KOVO 18, Kaziuko Muge
- BALANDŽIO 21 D. Grandinės rengimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.
- BALANDŽIO 22, 12 val. Šv. Jurgio parapijos Atvelykio Stalos. Visi kviečiami.
- GEGUŽES 5-6, LTM Čurlionio ansamblio 50 metų veiklos sukakties minėjimas

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

J. Kaspariūnas, St. Petersburg...10.00
J. Šulaitis, La Grange Pk.....10.00
A. Kavaliūnienė, Cleveland.....5.00
Pr. Sidzikauskas, Glendale.....10.00
B.D. Mattingly, San Clemente.....25.00
J. Glebus, Cleveland.....10.00
E. Augustaitis, Osmond b.....5.00
A. Gilvydis, Evergreen Pk.....25.00
V. Maurutis, Chesterland.....15.00
Pr. Janulaitis, Rancho Palos.....5.00
B. Abromaitis, Toronto.....10.00
K. Žukauskas, Sunny Hills.....25.00
A. Stukas, Jackson.....25.00
D. Barauskas, Glendale.....10.00
J. Naujokaitis, Cleveland.....5.00
V. Šniolis, S. Pasadena.....40.00
V. Sakas, Lake Worth.....5.00
A. Daugirdas, Willowick.....15.00
Dr. V. Spynys, Clinton.....25.00
J. Mačiulis, Cleveland.....10.00
V. Rutenis, Ladue.....75.00
J. Žemaitis, Chicago.....25.00
J. Nesavas, Detroit.....25.00
V. Janušis, Cleveland.....10.00
G. Čyvas, St. Petersburg.....10.00
Pr. Račkauskas, Dorchester.....10.00
B. Žiugžda, Cleveland.....5.00
V. Plečkaitis, Richmond Hts.....10.00
Br. Narbutaitienė, Mayfield.....5.00
V. Dovydaitis, San Clemente.....25.00
J. Mačiulaitis, Sunny Hills.....10.00
St. Dabkus, Toronto.....5.00
J. Maziliauskas, Toronto.....5.00
Dr. D. Giedraitis, Michigan City.....25.00
B. Rukša, Toronto.....10.00
J. Dženkaitis, Glendale.....25.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

FOR RENT
Lake Shore - E. 185 St. area
Large Modern 1 bedroom
apt. carpeted, Appliances, air
cond. Garage incl. Lease.
No pets or children \$ 325.00
monthly. tel. 216-338-3205
(10-13)

PLASTERMEN

Experienced in draw die
development and tooling aids
**BINDERLINE
DEVELOPMENT**
33100 FREEWAY DRIVE
ST. CLAIR SHORES, MI 48082
(313) 294-1620
(11-13)

INJECTION MOLDER THERMOPLASTIC

Exp. on R - screw machines in all
facets of operation a MUST. Duties
involve mold setting and machine
operation, maintenance and repair,
parts and material handling. SPC
and estimating knowledge helpful.
Excellent opportunity in an
expanding field. Apply in person
9 to 3:30 or send resume to:

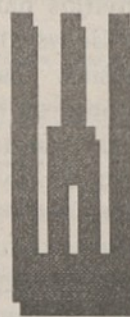
KENDALE INDUSTRIES
7600 Hub Parkway
Valley View, Ohio 44125
(11-12)

- BIRŽELIO 10, Birželio minėjimas. Ruošia Pabaltiečių komitetas.
- LIEPOS 15, Žalgirio šaulių kuopos gegužinė prie ežero, 17815 Canterbury Rd.
- LIEPOS 21, Lietuvių Kultūrinio darželio pobūvis-gegužinė.
- LIEPOS 22, Dr. J. Basanavičiaus biusto atidengimas kultūriniam darželyje.

- LIEPOS 29, LKVS Ramovės gegužinė prie ežero, 17815 Canterbury Rd.
- RUGPIŪČIO 26, LŠST Kar. A. Juozapavičiaus Kuopos gegužinė.
- RUGSĖJO 29, Pabaltiečių vakaras. Ruošia Pabaltiečių komitetas.
- SPALIO 6-7, Dirvos 75 metų sukakties minėjimas.

A. Bielinienė ir R. Staškutė registruoja Taupos kredito kooperatyvo narius metiniame susirinkime.
V. Bacevičiaus nuotr.

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Pentadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytas, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

*** VAJUS DOVANA LIETUVAI 1990 METAIS**
Clevelande pradedamas kovo 15 d. Besilaisvinanti Lietuva šaukiasi visų išeivijos lietuvių ne tik moralinės, bet ir finansinės paramos kovoje dėl pilnutinės laisvės ir nepriklausomybės. LB Clevelando apyl. valdyba kviečia jus tapti atgimstančios tautos rėmėjais, duosnia auka paremiant jos kovą. Kiekvienas aukotojas bus paskelbtas išeivijos ir Lietuvos spaudoje. Čekius rašyti Lithuanian-American Community, Inc. vardu ir pasiųsti LB išdininkui Mečiui Aukštuoliui 25230 Chardon Rd., Richmond Hts., OH 44143, arba sekmadieniais po 10 val. mišių įteikti bet kuriam valdybos nariui. Visos aukos yra atleidžiamos nuo mokesčių (ID#36-3625439).

*** A. L. TAUTINĖS S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS** metinis narių susirinkimas įvyks kovo 17 d., šeštadienį, 6 val. vakaro Lietuvių Namų Čiurlionio kambary. Narių dalyvavimas būtinas.

Kviečiami dalyvauti Clevelando Neolituanai ir visi tautinės minties lietuviai.

Kalbės Paulius Vaitiekūnas apie atkurtą Tautininkų S-gą Lietuvoje.

Į laisvę žengiančios Lietuvos balsas ir V. Kudirkos Varpas kviečia viso pasaulio lietuvius pabusti ir jungtis vieningam darbui už Lietuvos laisvę ir tautos gerovę.

Valdyba.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

**ŠIRDINGAI
KVIEČIAME VISUS Į
CLEVELANDO SKAUTIJOS
RENGIAMA**

TRADICINĘ

KAZIUKO MUGĘ

Kovo 18 d., sekmadienį,
Dievo Motinos parapijos auditorijoje.
tuojau pat po šv. Mišių.

Pasirinkimui įvairūs rankdarbiai, loterija.
Gardūs lietuviški pietūs - saldumynai - atgaiva.

Ir trumpa skautiška programėlė.

LAUKIAME JŪSŲ VISŲ !!!

Korp! Giedra
maloniai kviečia visus į
LIETUVOS MENININKŲ

**SOPRANO
SOFIJOS JONAITYTĖS**

**TENORO
ALGIRODO JANUTOS**

IR
**PIANISTO
POVILO STRAVINSKO**

KONCERTA

Sekmadienį, kovo 25
ketvirtą valandą popiet
Dievo Motinos parapijos auditorijoje

BILIAI PLATINAMI
SEKMADIENIAIS PARAPIJOS SVETAINĖJE

Ses. Nijolė Sadūnaitė Clevelande vyr. skaučių židiniečių vakaronėje. Iš kairės: N. Kernauskaitė, A. Šenbergienė, prel. A. Goldikovskis, ses. N. Sadūnaitė, A. Miškinienė, kun. G. Kijauskas ir B. Gaidžiūnas V. Bacevičiaus nuotr.

Clevelando lietuviai dalinasi laisvės džiaugsmu su amerikiečiais

Legendarinė laisvės kovoja Nijolė Sadūnaitė praejusią savaitę viešėjo Clevelande. Viešnagės metu susitiko su lietuvių organizacijom, visuomene bei pavieniais asmenimis. Jos viešnagė globojo Clevelando lietuvių organizacijos ir koordinavo lietuvių katalikų Religinės Šalpos Clevelando skyrius ir Dievo Motinos parapiją. Ji susitiko su Clevelando dioclezijos vyskupu ir miesto pareigūnais. Sekmadienis, kovo 11 diena buvo paskelbta kaip Nijolės Sadūnaitės diena. Clevelando dienraštis Plain Dealer kovo 10 tos laidoje įdėjo jos didelę nuotrauką ir platų aprašymą.

Besidalinant su ja jos išgyvenimo sovietinėje sistemoje išpūdziais jau iš visų radijo ir televizijos kanalų bei spaudos plaukė žinios apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas sukvietė keletą žmonių pasitarti apie pasiruošimą jeigu realizuotųsi laisvės paskelbimo diena. Pasitarime dalyvavo ir Pabaltiečių komiteto pirmininkas Toomas Tubalkain. Nutarta paruošti visai medijai specialų "release", kad sekmadienį Dievo Motinos parapijoje per iškilmingas mišias kalbės Nijolė Sadūnaitė ir maldoje susitelkę lietuviai džiaugsminga širdimi išgyvens artėjantį nepaprastą įvykį.

Sekmadienio ryte gausiai rinkosi lietuviai į šv. Mišias. Mūsų trispalvės lydimi žygiavo latvių ir estų atstovai su vėliava, bei lietuvių jaunimas pasipuošęs tautiniais rūbais. Nijolė Sadūnaitė taip pat atlydėjo tautiniais rūbais pasipuošusios pačios jauniausios lietuvaitės.

Visi trys Clevelando te-

Dievo Motinos parapijos svetainėje kovo 11 d. buvo paminėtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Iš kairės: I. Bublienė, ses. N. Sadūnaitė, kun. G. Kijauskas, M. Polensek, kalba Clevelando mero atstovas Eric Fingerhut, ir R. Suster.

V. Bacevičiaus nuotr.

levizijos kanalai parapijiečiams besirenkant į mišias budėjo ir laukė šių iškilnių pradžios. Visi filmavo apeigas kurios tęsėsi arti valandos. Su kamerom buvo atsiųsti ir visų stočių reporteriai. Mišiose dalyvavo Clevelando miesto atstovas Eric Fingerhut, kandidatas į Ohio Senatą, Michael D. Polensek, Ron Suster ir August Pust, Pabaltiečių komiteto pirmininkas Toomas Tubalkain, latvių atstovas Marius Mantineks, estų Andreas Traks ir eilė kitų.

Nijolė Sadūnaitė savo žodžiu trumpai nušvietė savo kančios kelią ir dėkojo Amerikos lietuviams ir visiems kurie savo maldomis padėjo jai ir Lietuvai.

Po mišių reporteriai su kamerom nusikėlė į parapijos svetainę, kur valdžios atstovai sveikino visus, laisvėjančią Lietuvą ir ryžtu už ją kovoti. Algis Rukšėnas tarė paskutinį žodį pabrėždamas, kad Lietuva laukia paramos ir iš šio krašto. Gausiais plovimais užbaigti šie istoriniai momentai.

Dienos metu ir vakare visi televizijos kanalai – plačiai rodė ryto įvykius Dievo Motinos parapijoje.

Širdis virpėjo vakar kiekvienam lietuviui, tačiau buvo ir liūdna, kad mūsų

veiksniai šiam įvykiui buvo nepasiruošę. Kokį išpūdį būtume palikę šio krašto gyventojams jeigu visos apylinkės būtų taip gražiai susiorganizavę kaip atliko saujelė žmonių Clevelande.

(ds)

*** LB CLEVELANDO APYLINKĖS** metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 1 d. 11:45 v.r. Dievo Motinos parapijos svetainėje. Darbotvarkė: valdybos ir kiti pranešimai, dalies valdybos, kontrolės komisijos ir atstovų į LB Ohio apygardos suvažiavimą rinkimai ir kit. Kandidatų į valdybą pavardes pristatyti rinkimų komisijai, kurią sudaro: V. Brizgys, V. Čyvas ir A. Stungienė. Kandidatai, negalintieji susirinkime dalyvauti, turi duoti raštišką sutikimą.

OPPORTUNITY FOR MACHINE OPERATORS

to set up & work blue prints & close tolerances. to work & live in a congenial community. 1 st & 2 nd SHIFT. New American-Japanese joint venture fastener company located in rural N.E. Indiana, is looking for experienced set up/operator for national bolt maker, header, and/or cold nut former. Send resume and salary history to:

Key Fasteners Corp.,
525 Key Way, Berne, IN 46711.
(9-12)

DIRVA

KREIPKITĖS Į BALTUOSIUS RŪMUS!

LB atstovų pranešimu, kreipimuisi į Baltuosius Rūmus Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo reikalui, prašant prezidento Bush pritarimo ir paskatinimo, yra gauta linija, su paruoštu telegramos tekstu, kuri kainuoja \$7.00. Skambinti

1-800-257-4900

ir prašyti "operator #9654"

* ALBINAS STUKAS, Jackson, N.J., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. su pastaba, kad būtų gerai jei visos organizacijos nuieitų į vieną vienetą rūpintis Lietuvos reikalais, pinigine ir moraline parama, kad visi bendrai dirbtų Lietuvai, bet nebandytų pa-

sidaryti pavieniai didvyriais...

* VLADAS ŠNIOLIS, S. Pasadena, Fl., nuolat remias Dirvą aukomis, šį kartą atsiuntė 40 dol. su linkėjimais. Ačiū.

* DR. VYTAUTAS APYNYNS, Clinton, Oh., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

* VIDA IR JONAS RŪTENIAI, Ladue, Mo., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 75 dol. Ačiū.

* JUOZAS ŽEMAITIS, Chicagoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

* JULIUS NESAVAS, Detroit, Mi., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

A. A.

ONA AMBRAZEVIČIŪTĖ – NAVASAITIENĖ

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad mūsų mylima a.a. ONA NAVASAITIENĖ mirė Wm. Beaumont ligoninėje, Royal Oak Michigan, 1990 m. kovo mėn. 11 d. sulaukusi 88 m. amžiaus. Gyveno Redford, Michigan.

Buvo gimusi Buktininkų kaime, Simono valsčiuje, Alytaus apskrity, rugpiučio mėn. 10 d., 1901 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Kazys su žmona Dalia ir anuke Audryte. Lietuvoje sesuo Anelė Dabulevičienė, dukterėčia Julija Šležienė viešėjanti iš Lietuvos ir trys dukterėčios ir vienas sūnėnas Lietuvoje. Sūnėnai – Algird Ambrose ir Casey Ambrose su šeima.

Velionė buvo baigusi gailėstingų seselių kursus. Priklausė Lietuvos Dukterų Draugijai.

Kūnas pašarvotas Harris Laidotuvų Koplyčioje, 15451 Farmington Road, Livonia Michigan.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo mėn. 14 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Dievo Apvaizdos bažnyčią, kur 10 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės vėlę. Po pamaldų bus nulydėta į amžino poilsio vietą, Holy Sepulchre kapines.

Nuliūdęs sūnus su šeima.

Laid. Direktorė Yolanda M. Zaparackienė
Tel. (313) 554-1275

A. A.

PETRUI LUKUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo žmonai BRONEI, seseriai VALEI Amerikoje ir seserims Lietuvoje.

Stella ir Vytautas
Abraičiai
Pranas Damijonaitis
Natalija ir Albinas
Subačiai
Ona ir Antanas
Žindžiai

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas vyks š.m. gegužės 12-13 d.d. Bostone, kuriame dalyvaus ir iš Lietuvos tautininkų sąjungos pirm. Rimantas Matulis. Sudarytoji Seimui ruošti komisija, pirmininkaujama Juozo Rentelio, talkinama Bostono skyriaus valdybos, ruošiasi priimti svečius. Seimas vyks Bostone, Randolph Holiday Inn. Plačiau apie seimą bus kituose Dirvos numeriuose. Nuotraukoje seimui ruošti komitetas. Sėdi iš kairės: Valentina Čepienė, pirm. Juozas Rentelis, Rada Veitaitė. Stovi: Romualdas Veitas, Dalia Ščiukaitė ir Gintaras Čepas.

DAILIŲJŲ MENŲ MUZIEJUS

Cape Codo, Massachusetts valstijoje, dailių menų muziejus, ruošdamasis persikelti į naujas, erdvesnes patalpas – su galerijomis, salėmis, auditorijomis paskaitoms ir kursams, – paskelbė artėjančio pavasario veiklos planus. (Pirmosios meno klausimais paskaitos visuomenei prasidės kovo pabaigoje.) Taip pat numatytos dailės mėgėjų ekskursijos pas vietos dailininkus, kurie turi gausias, privačias, vertingas meno kūrinių kolekcijas.

Dailių menų muziejus ką tik pranešė savo nariams, kurių tarpe yra Irena Končienė – Laurinaitytė ir Regina Petrutienė – Norvaišaitė, kad gegužės mėnesį muziejaus patalpose keturias savaites vyks Irenos Končienės vedamas kursas apie menišką gėlių, – gyvų ir sausų, – buketų, vainikų ornamentų ruošimą (The art of flower arranging). Šio meno rūšis ypač reiškiasi kai gyventojai ruošiasi Kalėdų šventėms, puošdami savo namus iš vidaus ir iš lauko vainikais, gėlių puokštėmis ir pan.

Irena Končienė, – ilgą

Dvidešimt aštuntasis Dirvos novelės konkursas

PREMIJA 700 DOLERIŲ

skiriama iš

a.a. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėlė rašytų, su dvigubu tarpu.

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data 1990 metų birželio 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiams siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 603206
Cleveland, Ohio 44103

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti parašyti rašomąja mašinėlė ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas

Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

laiką gyvenusi Texas valstijoje, tenai dirbo toje srityje,

būdama vienos gėlių parduo tuvės vedėja. Končienė, kartu su Petrutienė tautodailės meno kūrinių specialistė, – dažnai dalyvauja įvairiose amerikiečių parodose, Kaziuo mugėse, demonstruodamos savo darbelius.

Abi menininkės savanoriškai padeda Cape Codo muziejui kasdieniuose reikaluose.

FOUNDRY MEN
COREMAKER
MOLDER / HARDSET
Experienced only
Prompt Pattern
1987 Riggs, Warren, MI.
10 – Dequindre area.

(11-12)

Irena Končienė prie savo darbų rankdarbių mugėje.